

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України

Комплексний аналіз

Методичні вказівки
до виконання типової розрахункової роботи
з комплексного аналізу
для студентів другого курсу
фізико-математичного факультету

*Рекомендовано Методичною радою фізико-математичного факультету НТУУ
«КПІ»*

Київ
НТУУ «КПІ»
2016

Комплексний аналіз: Метод. вказівки до викон. типової розрахунк. роботи з компл. аналізу для студ. 2 курсу фіз.-мат. ф-ту/ Уклад.: В.В.Дрозд. – К.: НТУУ «КПІ», 2016

Гриф надано Методичною радою фізико-математичного факультету НТУУ «КПІ» (Протокол № від 2016 р.)

Навчальне видання

Комплексний аналіз

Методичні вказівки

до виконання типової розрахункової роботи

з комплексного аналізу

для студентів другого курсу

фізико-математичного факультету

Укладачі:

Дрозд Вячеслав

Володимирович

Віповідальний редактор:

Буценко Юрій

Павлович

Рецензент:

Авраменко Людмила

Григорівна

ПЕРЕДМОВА

Методичні вказівки до типової розрахункової роботи “Комплексний аналіз” призначені для самостійної роботи студентів спеціальності математика фізико-математичного факультету НТУУ «КПІ». Їх зміст охоплює всі основні питання навчальної програми за названою темою.

Виконуючи роботу, треба спочатку вивчити теоретичний матеріал. Робота виконується в окремому зошиті з оформленою за встановленим зразком титульною сторінкою.

Розділ I. КОМПЛЕКСНІ ЧИСЛА

Комплексним числом z називається упорядкована пара дійсних чисел $(x; y)$, для яких має місце дві аксіоми

1. $(x; y) + (a; b) = (x+a; y+b)$,
2. $(x; y) \cdot (a; b) = (xa-yb; xb+ya)$.

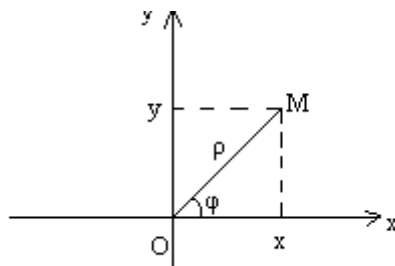
Оскільки числа $(a; 0)$ ведуть себе як дійсні числа, будемо писати $(a; 0) = a$. Оскільки $(0; 1)(0; 1) = -1$, позначимо $(0; 1) = i$. Тоді $(x; y) = (x; 0) + (0; y) = x + iy$. Цей вираз називають алгебраїчною формою комплексного числа, де x та y – довільні дійсні числа, а i називається уявною одиницею, що задовольняє умову $i^2 = -1$. Числа x та y називаються відповідно дійсною та уявною частинами комплексного числа z і позначаються $x = \operatorname{Re}z$, $y = \operatorname{Im}z$.

Дії над комплексними числами в алгебраїчній формі виконуються за формулами:

1. $(x_1 + iy_1) + (x_2 + iy_2) = (x_1 + x_2) + i(y_1 + y_2)$
2. $(x_1 + iy_1) - (x_2 + iy_2) = (x_1 - x_2) + i(y_1 - y_2)$
3. $(x_1 + iy_1) \cdot (x_2 + iy_2) = (x_1x_2 - y_1y_2) + i(x_1y_2 + x_2y_1)$

$$4. (x_1+iy_1) : (x_2+iy_2) = \frac{x_1+iy_1}{x_2+iy_2} = \frac{x_1x_2+y_1y_2}{x_2^2+y_2^2} + i \frac{-x_2y_1-x_1y_2}{x_2^2+y_2^2}, (x_2^2+y_2^2 \neq 0)$$

Комплексне число $z=x+iy$ зображується в площині XOY точкою $M(x,y)$ або вектором, початок якого є точка $O(0,0)$, а кінець – точка M (мал.1).

(мал.1)

Довжина ρ вектора називається **модулем** комплексного числа і позначається через $|z|$, таким чином $\rho=|z|=\sqrt{x^2+y^2}$.

Кут φ , утворений вектором з віссю OX називається **аргументом** комплексного числа z і позначається $\varphi = ArgZ$, де $ArgZ = argZ + 2k\pi, (k= 0, \pm 1, \dots)$. $argZ$ є головне значення $ArgZ$, причому $-\pi < argZ \leq \pi, \operatorname{tg} \varphi = \frac{y}{x}$.

Довільне комплексне число $z=x+iy (z \neq 0)$ можна записати в **тригонометричній** формі:

$$z = \rho(\cos \varphi + i \sin \varphi), \text{ де } \rho=|z|, \varphi = argZ.$$

Правила дій з комплексними числами у цій формі:

1. $\rho_1(\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1) \cdot \rho_2(\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2) = \rho_1\rho_2 [\cos(\varphi_1 + \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 + \varphi_2)]$
2. $\rho_1(\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1) : \rho_2(\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2) = \rho_1/\rho_2 [\cos(\varphi_1 - \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 - \varphi_2)]$
3. $[\rho(\cos \varphi + i \sin \varphi)]^n = \rho^n(\cos n\varphi + i \sin n\varphi), n \in Z, \geq 2$
4. $\sqrt[n]{\rho(\cos \varphi + i \sin \varphi)} = \sqrt[n]{\rho} \left(\cos \frac{\varphi+2k\pi}{n} + i \sin \frac{\varphi+2k\pi}{n} \right), (n \in Z, \geq 2), k = 0, 1, 2, \dots, n - 1.$

Приклад I.1. Знайти всі значення $\sqrt[4]{\sqrt{3} - i}$ та побудувати їх.

Розв'язування: Число $\sqrt{3}-i$ перетворимо на тригонометричну форму. Знаходимо

$$\rho = \sqrt{(\sqrt{3})^2 + 1^2} = 2, \arg(\sqrt{3} - i) = -\frac{\pi}{6}.$$

$$\text{Отже, } \sqrt{3} - i = 2\left(\cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)\right).$$

Знаходимо корені четвертого степеня з даного числа:

$$\sqrt[4]{2\left(\cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)\right)} = \sqrt[4]{2}\left(\cos\frac{-\frac{\pi}{6} + 2\pi k}{4} + i \sin\frac{-\frac{\pi}{6} + 2\pi k}{4}\right), k=0,1,2,3.$$

Одержуємо чотири різних значення кореня:

$$\text{При } k=0: z_1 = \sqrt[4]{2}\left(\cos\left(-\frac{\pi}{24}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{24}\right)\right);$$

$$\text{При } k=1: z_2 = \sqrt[4]{2}\left(\cos\left(-\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2}\right)\right);$$

$$\text{При } k=2: z_3 = \sqrt[4]{2}\left(\cos\left(-\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2} * 2\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2} * 2\right)\right);$$

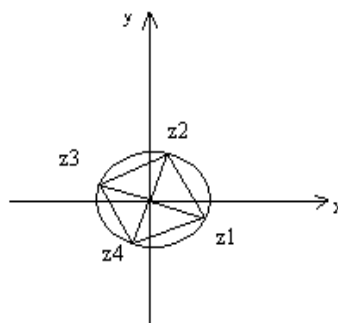
$$\text{При } k=3: z_4 = \sqrt[4]{2}\left(\cos\left(-\frac{\pi}{24} + \frac{3\pi}{2}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{24} + \frac{3\pi}{2}\right)\right).$$

Побудуємо їх.

Всі корені мають однаковий модуль $|z_k| = \sqrt[4]{2}$ ($k=1,2,3,4$). Звідси випливає, що всі вони лежать на колі з центром у початку координат радіуса $\sqrt[4]{2}$, а аргументи чисел z_2, z_3, z_4 відрізняються від аргумента z_1 , відповідно на $\frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}$. Таким чином, точки z_1, z_2, z_3, z_4 будуть лежати у вершинах квадрата, вписаного в коло радіуса $\sqrt[4]{2}$ (мал.2).

Довільне комплексне число $z \neq 0$ можна записати в показниковій формі, використовуючи формулу Ейлера $e^{i\varphi} = \cos \varphi + i \sin \varphi$.

$$Z = \rho e^{i\varphi}, \text{ де } \rho = |z|, \varphi = \arg z.$$

Мал.2

Дії над комплексними числами, заданими в показниковій формі, виконуються за формулами:

$$1. \rho_1 e^{i\varphi_1} \cdot \rho_2 e^{i\varphi_2} = \rho_1 \rho_2 e^{i(\varphi_1 + \varphi_2)}$$

$$2. \rho_1 e^{i\varphi_1} : \rho_2 e^{i\varphi_2} = \frac{\rho_1}{\rho_2} e^{i(\varphi_1 - \varphi_2)}$$

$$3. (\rho e^{i\varphi})^n = \rho^n e^{in\varphi}$$

$$4. \sqrt[n]{\rho e^{i\varphi}} = \sqrt[n]{\rho} e^{i \frac{\varphi + 2k\pi}{n}}; (k=0, 1, 2, \dots, n-1)$$

Завдання 1.

Звести до тригонометричної форми комплексне число:

$$1.) \left(1 + \cos \frac{\pi}{8} + i \sin \frac{\pi}{8}\right)^{20}$$

$$2. \left(\cos \frac{\pi}{12} - i \sin \frac{\pi}{12}\right)^{62}$$

$$3. \left(\sin \frac{\pi}{14} + i \cos \frac{\pi}{14}\right)^{49}$$

$$4. \left(-\cos \frac{\pi}{7} + i \sin \frac{\pi}{7}\right)^{21}$$

$$5. \left(\sin \frac{\pi}{11} - i - i \cos \frac{\pi}{11}\right)^{55}$$

$$6. \left(1 - \sin \frac{\pi}{18} - i \cos \frac{\pi}{18}\right)^{81}$$

$$7. \left(1 - \cos \frac{\pi}{5} + i \sin \frac{\pi}{5}\right)^{35}$$

$$8. \left(-\sin \frac{\pi}{17} + i \cos \frac{\pi}{17}\right)^{85}$$

$$9. \left(-\cos \frac{\pi}{13} - i \sin \frac{\pi}{13}\right)^{13}$$

$$10. \left(-\cos \frac{\pi}{9} + i \sin \frac{\pi}{9}\right)^{30}$$

$$11. \left(\sin \frac{\pi}{5} - i + i \cos \frac{\pi}{5}\right)^{65}$$

$$12. \left(\cos \frac{\pi}{12} + i + i \sin \frac{\pi}{12}\right)^{48}$$

$$13. \left(1 + \cos \frac{\pi}{10} - i \sin \frac{\pi}{10}\right)^{55}$$

$$14. \left(\sin \frac{\pi}{7} + i \cos \frac{\pi}{7}\right)^{56}$$

$$15. \left(-\cos \frac{\pi}{7} + i \sin \frac{\pi}{7}\right)^{42}$$

$$16. \left(\sin \frac{\pi}{18} + i \cos \frac{\pi}{18}\right)^{33}$$

$$17. \left(1 + \sin \frac{\pi}{8} + i \cos \frac{\pi}{8}\right)^{52}$$

$$18. \left(\cos \frac{\pi}{8} + i - i \sin \frac{\pi}{8}\right)^{92}$$

19. $\left(1 - \cos \frac{\pi}{13} - i \sin \frac{\pi}{13}\right)^{65}$
20. $\left(-\sin \frac{\pi}{10} + i \cos \frac{\pi}{10}\right)^{65}$
21. $\left(\sin \frac{\pi}{13} - i \cos \frac{\pi}{13}\right)^{39}$
22. $\left(\sin \frac{\pi}{5} - i \cos \frac{\pi}{5}\right)^{55}$
23. $\left(1 - \sin \frac{\pi}{11} + i \cos \frac{\pi}{11}\right)^{77}$
24. $\left(\cos \frac{\pi}{5} - i - i \sin \frac{\pi}{5}\right)^{225}$
25. $\left(\sin \frac{\pi}{12} + i + i \cos \frac{\pi}{12}\right)^{52}$
26. $\left(\sin \frac{\pi}{8} - i \cos \frac{\pi}{8}\right)^{32}$
27. $\left(-\sin \frac{\pi}{12} + i \cos \frac{\pi}{12}\right)^{74}$
28. $\left(\sin \frac{\pi}{8} + i - i \cos \frac{\pi}{8}\right)^{48}$
29. $\left(1 + \sin \frac{\pi}{9} - i \cos \frac{\pi}{9}\right)^{30}$
30. $\left(\cos \frac{\pi}{8} - i + i \sin \frac{\pi}{8}\right)^{84}$

Завдання 2.

Представити в алгебраїчній формі:

1.

$$\left(\frac{i\sqrt{3}-1}{i-\sqrt{3}}\right)^8$$

2.

$$\left(\frac{2+2i}{i-\sqrt{3}}\right)^{14}$$

3.

$$\left(\frac{2+2\sqrt{3}i}{1-i}\right)^{16}$$

4.

$$\left(\frac{4+4i}{1-i\sqrt{3}}\right)^6$$

5.

$$\left(\frac{-\sqrt{3}-i}{\sqrt{2}-i\sqrt{2}}\right)^{15}$$

6.

$$\left(\frac{1-i}{\sqrt{2}+i\sqrt{2}}\right)^5$$

7.

$$\left(\frac{1-i\sqrt{3}}{i-1}\right)^5$$

8.

$$\left(\frac{i\sqrt{2}-\sqrt{2}}{\sqrt{3}+i}\right)^6$$

9.

$$\left(\frac{i-1}{i+\sqrt{3}}\right)^{12}$$

10.

$$\left(\frac{\sqrt{2}-i\sqrt{2}}{1+i}\right)^{12}$$

11.

$$\left(\frac{i-\sqrt{3}}{\sqrt{3}+i}\right)^{10}$$

12.

$$\left(\frac{1-i}{\sqrt{3}+i}\right)^6$$

13.

$$\left(\frac{\sqrt{2}+i\sqrt{2}}{1-i}\right)^{10}$$

14.

$$\left(\frac{\sqrt{3}-i}{1+i\sqrt{3}}\right)^{10}$$

15.

$$\left(\frac{\sqrt{3}-i}{\sqrt{2}+i\sqrt{2}}\right)^{10}$$

16.

$$\left(\frac{\sqrt{3}-i}{i+1}\right)^{16}$$

17.

$$\left(\frac{-\sqrt{3}+i}{1-i}\right)^{15}$$

18.

$$\left(1+\cos\frac{\pi}{3}+i\sin\frac{\pi}{3}\right)^8$$

19.

$$\left(1-\cos\frac{\pi}{3}-i\sin\frac{\pi}{3}\right)^{40}$$

20.

$$\left[\sin\frac{\pi}{4}+i\left(1-\cos\frac{\pi}{4}\right)\right]^{40}$$

21.

$$\left(1+\cos\frac{\pi}{4}-i\sin\frac{\pi}{4}\right)^8$$

22.

$$\left(\frac{2+2\sqrt{3}i}{1-i}\right)^{12}$$

23.

$$\left(\frac{1-i\sqrt{3}}{1+i}\right)^8$$

24.

$$\left(\frac{-\sqrt{2}+i\sqrt{2}}{1+i}\right)^{10}$$

25.

$$\left(\frac{-2-2i}{i+\sqrt{3}}\right)^8$$

26.

$$\left(\frac{1+i\sqrt{3}}{i-1}\right)^8$$

27.

$$\left(\cos\frac{\pi}{7}-i\sin\frac{\pi}{7}\right)^{49}$$

28.

$$\left(-\cos\frac{\pi}{9}+i\sin\frac{\pi}{9}\right)^{18}$$

29.

$$\left(\sin\frac{\pi}{8}+i\sin\frac{\pi}{8}\right)^{44}$$

30.

$$\left(\cos\frac{\pi}{5}-i\sin\frac{\pi}{5}\right)^{55}$$

31.

$$\left(-\sin \frac{\pi}{8} - i \cos \frac{\pi}{8}\right)^{48}$$

Завдання 3.

Знайти всі значення коренів та побудувати їх:

1. $\sqrt[4]{16i}$

2. $\sqrt{1 + i\sqrt{3}}$

3. $\sqrt[4]{1 + i}$

4. $\sqrt[4]{-i}$

5. $\sqrt[3]{-i}$

6. $\sqrt[4]{2}$

7. $\sqrt[5]{4}$

8. $\sqrt[3]{-1 + i}$

9. $\sqrt[4]{-16i}$

10. $\sqrt[4]{-2 + i}$

11. $\sqrt[3]{i - 1}$

12. $\sqrt[7]{3 + 2i}$

13. $\sqrt{2 - 2\sqrt{3}i}$

14. $\sqrt[5]{2i}$

15. $\sqrt[5]{4 - 4\sqrt{3}i}$

16. $\sqrt[3]{5}$

17. $\sqrt[3]{-9}$

18. $\sqrt{-1 + i\sqrt{3}}$

19. $\sqrt[4]{2\sqrt{3} + 2i}$

20. $\sqrt[5]{-1 - i}$

21. $\sqrt[6]{1 + i\sqrt{3}}$.

22. $\sqrt[3]{8}$

23. $\sqrt[3]{i}$

24. $\sqrt[3]{1 - i}$

25. $\sqrt[3]{-2 + 2i}$

26. $\sqrt[4]{-81}$

27. $\sqrt[4]{-4}$

28. $\sqrt[5]{5}$

29. $\sqrt[6]{-1}$

30. $\sqrt[5]{1 - i}$

Завдання 4.

Викреслити область, задану нерівностями .

1. $|z - 1| \leq 1, |z + 1| > 2.$

2. $|z + i| \geq 1, |z| < 2.$

3. $|z - i| \leq 2, \operatorname{Re} z > 1.$

4. $|z + 1| \geq 1, |z + i| < 1.$

5. $|z+1| < 1, |z-i| \leq 1.$

6. $|z+i| \leq 2, |z-i| > 2.$

7. $|z-1-i| \leq 1, \operatorname{Im} z > 1, \operatorname{Re} z \geq 1.$

8. $|z-1+i| \geq 1, \operatorname{Re} z < 1, \operatorname{Im} z \leq -1.$

9. $|z-2-i| \leq 2, \operatorname{Re} z \geq 3, \operatorname{Im} z < 1.$

10. $|z-1-i| \geq 1, 0 \leq \operatorname{Re} z < 2, 0 < \operatorname{Im} z \leq 2.$

11. $|z+i| < 2, 0 < \operatorname{Re} z \leq 1.$

12. $|z-i| \leq 1, 0 < \arg z < \pi/4.$

13. $|z-i| \leq 2, 0 < \operatorname{Im} z < 2.$

14. $|z+i| > 1, -\pi/4 \leq \arg z < 0.$

15. $|z-1-i| < 1, |\arg z| \leq \pi/4.$

16. $|z| < 2, -\pi/4 \leq \arg(z-1) \leq \pi/4.$

17. $|z| \leq 1, \arg(z+i) > \pi/4.$
18. $1 < |z-1| \leq 2, \operatorname{Im} z \geq 0, \operatorname{Re} z < 1.$
19. $1 \leq |z-i| < 2, \operatorname{Re} z \leq 0, \operatorname{Im} z > 1.$
20. $|z| < 2, \operatorname{Re} z \geq 1, \arg z < \pi/4.$
21. $|z| > 1, -1 < \operatorname{Im} z \leq 1, 0 < \operatorname{Re} z \leq 2.$
22. $|z-1| > 1, -1 \leq \operatorname{Im} z < 0, 0 \leq \operatorname{Re} z < 3.$
23. $|z+i| < 1, -3\pi/4 \leq \arg z \leq -\pi/4.$
24. $|z-i| \leq 1, -\pi/2 < \arg(z-i) < \pi/4.$
25. $z\bar{z} < 2, \operatorname{Re} z \leq 1, \operatorname{Im} z > -1.$
26. $z\bar{z} \leq 2, \operatorname{Re} z < 1, \operatorname{Im} z > -1.$
27. $1 < z\bar{z} < 2, \operatorname{Re} z > 0, 0 \leq \operatorname{Im} z \leq 1.$

28. $|z-1| < 1$, $\arg z \leq \pi/4$, $\arg(z-1) > \pi/4$.

29. $|z-i| < 1$, $\arg z \geq \pi/4$, $\arg(z+1-i) \leq \pi/4$.

30. $|z-2-i| \geq 1$, $1 \leq \operatorname{Re} z < 3$, $0 < \operatorname{Im} z \leq 3$.

31. $|\operatorname{Re} z| \leq 1$, $|\operatorname{Im} z| < 2$.

Завдання 5.

Визначити вид кривої.

1. $z = 3 \operatorname{sect} + i2 \operatorname{tgt}$.

2. $z = 4 \operatorname{cosect} - i2 \operatorname{ctgt}$.

3. $z = \operatorname{ctgt} - i2 \operatorname{cosect}$.

4. $z = -\operatorname{ctgt} + i3 \operatorname{cosect}$.

5. $z = 3 \operatorname{ch} 2t + i2 \operatorname{sh} 2t$.

6. $z = 2 \operatorname{ch} 3t - i3 \operatorname{sh} 3t$.

7. $z = 5 \operatorname{sh} 4t + i4 \operatorname{ch} 4t$.

8. $z = -4 \operatorname{sh} 5t - i5 \operatorname{ch} 5t$.

9.

$$z = \frac{2}{\operatorname{ch} 2t} + i4 \operatorname{th} 2t.$$

10.

$$z = \frac{4}{\operatorname{ch} 4t} + i2 \operatorname{th} 4t.$$

11.

$$z = \operatorname{th} 5t + \frac{5i}{\operatorname{ch} 5t}.$$

12.

$$z = \frac{1}{\operatorname{sh} t} - i \operatorname{cth} t.$$

13.

$$z = 2e^{it} + \frac{1}{2e^{it}}.$$

14.

$$z = 3e^{it} - \frac{1}{2e^{it}}.$$

15.

$$z = -2e^{it} + \frac{1}{e^{it}}.$$

16.

$$z = 2e^{2it} - \frac{1}{2e^{it}}.$$

17.

$$z = \frac{1+t}{1-t} + i \frac{2+t}{2-t}.$$

18.

$$z = \frac{t-1+it}{t(t-1)}.$$

19.

$$z = \frac{1+t}{1-t} + \frac{t}{1-t}(2-4i).$$

20.

$$z = \frac{2+t}{2-t} + i \frac{1+t}{1-t}.$$

21. $z = t^2 + 4t + 20 - i(t^2 + 4t + 4).$

22. $z = 2 \operatorname{sect} - i3 \operatorname{tgt}.$

23. $z = -\operatorname{sect} + i3 \operatorname{tgt}.$

24. $z = 4 \operatorname{tgt} - i3 \operatorname{sect}.$

25. $z = 3 \operatorname{tgt} + i4 \operatorname{sect}.$

26. $z = -4 \operatorname{tgt} - i2 \operatorname{sect}.$

27. $z = 3 \operatorname{cosect} + i3 \operatorname{ctgt}.$

28. $z = t^2 + 2t + 5 + i(t^2 + 2t + 1).$

29. $z = 2t^2 + 2t + 1 - i(t^2 + t + 4).$

30. $z = t - 2 + i(t^2 - 4t + 5).$

$$31. z = t^2 - 2t + 3 + i(t^2 - 2t + 1).$$

Завдання 6.

Побудувати лінії та області, які задані такими співвідношеннями:

1. $|z + i| > |z - i|$
2. $1 \leq |z + 1| \leq 2; \frac{\pi}{2} < \arg z < \pi$
3. $|z + 2i| = |z|$
4. $|z + 2| > |z|$
5. $3 \leq |z + 2i| < 4$
6. $|1 + z| = |z + i|$
7. $|z - 1 + i| \leq 2$
8. $|z| > 2 + \operatorname{Im} z$
9. $|z + i| = |z - i|$
10. $|z| > |z + 1|$
11. $-\operatorname{Re} z + |z| \leq 0$
12. $\frac{\pi}{4} \leq \arg(z + 1 - i) \leq \frac{3\pi}{4}$
13. $1 \leq |z + 2 + i| \leq 2$
14. $\frac{\pi}{3} < \arg(z - i) \leq \frac{\pi}{2}$
15. $|z - i| + |z + i| = 4$
16. $\operatorname{Im} \left(\frac{1}{z} \right) < -\frac{1}{2}$
17. $\operatorname{Im} \frac{z-1+i}{z-3i} = 0$
18. $|z - 1|^2 + |z + 1|^2 = 5$
19. $\operatorname{Im} z^2 > 2$
20. $\operatorname{Re} \frac{z-i}{z-1} = 0$

21. $Im \frac{z-i}{z-1} = 0$
22. $Imz - 1 = |z|$
23. $Im \frac{z+i}{z+1} = 0$
24. $|z + 1| + |z - 1| \leq 3$
25. $\left| \frac{z-3}{z-2} \right| \geq 1$
26. $0 < Re iz < 1; |z + 1| \geq 1$
27. $Re z + Imz < 1; |z - 1| < 1$
28. $|2z - 3| \leq 1$
29. $|z - i| - |z + i| > 2$
30. $arg \frac{z-1}{z+1} = 0$
31. $|z - 1| < |z - i|$

Розділ II. Основні елементарні функції комплексної змінної

Функції e^z , $\sin z$, та $\cos z$ визначаються як суми степеневих рядів:

$e^z = 1 + z + \frac{z^2}{2!} + \frac{z^3}{3!} + \dots + \frac{z^n}{n!} + \dots$, причому функція e^z є періодичною з періодом $2\pi i$, тобто

$$e^{z+2k\pi i} = e^z.$$

$$\sin z = z - \frac{z^3}{3!} + \dots + (-1)^n \frac{z^{2n+1}}{(2n+1)!} + \dots$$

$\cos z = 1 - \frac{z^2}{2!} + \dots + (-1)^n \frac{z^{2n}}{(2n)!} + \dots$, причому функції $\sin z$ та $\cos z$ є періодичними з дійсним періодом 2π .

Мають місце формули Ейлера:

$$e^{iz} = \cos z + i \sin z ;$$

$$\cos z = \frac{e^{iz} + e^{-iz}}{2};$$

$$\sin z = \frac{e^{iz} - e^{-iz}}{2i}.$$

Функції $\operatorname{tg} z$ та $\operatorname{ctg} z$ визначаються рівностями:

$$\operatorname{tg} z = \frac{\sin z}{\cos z}; \quad \operatorname{ctg} z = \frac{\cos z}{\sin z};$$

Гіперболічні функції визначаються рівностями:

$$\operatorname{sh} z = \frac{e^z - e^{-z}}{2}; \quad \operatorname{ch} z = \frac{e^z + e^{-z}}{2};$$

$$\operatorname{th} z = \frac{\operatorname{sh} z}{\operatorname{ch} z}; \quad \operatorname{cth} z = \frac{\operatorname{ch} z}{\operatorname{sh} z};$$

Логарифмічна функція $\operatorname{Ln} z$, де $z \neq 0$, визначається як функція, обернена до показникової, причому

$$\operatorname{Ln} z = \ln|z| + i \operatorname{Arg} z = \ln|z| + i \operatorname{arg} z + 2k\pi i,$$

($k = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$).

Ця функція є багатозначною. Головним її значенням називається функція

$$\ln z = \ln|z| + i \operatorname{arg} z .$$

Обернені тригонометричні функції $\operatorname{Arcsin} z$, $\operatorname{Arccos} z$, $\operatorname{Arctg} z$ є багатозначними і виражаються через логарифмічні функції

$$\operatorname{Arcsin} z = -i \operatorname{Ln} (iz \pm \sqrt{1 - z^2}),$$

$$\operatorname{Arccos} z = -i \operatorname{Ln} (z \pm \sqrt{z^2 - 1}),$$

$$\operatorname{Arctg} z = -\frac{i}{2} \operatorname{Ln} \frac{1+iz}{1-iz} .$$

Загальна степенева функція $W = z^a$, де $a = \alpha + i\beta$, визначається співвідношенням

$$z^a = e^{a \operatorname{Ln} z} .$$

Завдання 7

Представити в алгебраїчній формі значення функції.

- 1 $\cos 2i$;
  - 2 $\sin 3i$;
  - 3 $\sin iy, y \in R$;
  - 4 $\operatorname{ch} iy, y \in R$;
  - 5 $\operatorname{tg} 2i$;
  - 6 $\operatorname{ctg}(1-i)$;
  - 7 $\sin(1+2i)$;
  - 8 $\operatorname{sh} iy, y \in R$;
  - 9 $\operatorname{tg}(2-i)$;
10. $\operatorname{ctg}(1+i)$;
  11. $\operatorname{sh}(i-2)$;
  12. $\cos(3+4i)$;
  13. $\operatorname{ch}(-i)$;
  14. $\cos(2i+1)$;
  15. $\sin^2 i$;
  16. $\cos(1-i)$;
  17. $\sin(3i+4)$;
  18. $\operatorname{sh}(2+i)$;
  19. $\operatorname{tg}(1-i)$;
  20. $\operatorname{tg}^2(2i)$;
  21. $\sin i$;
  22. $\cos(1-i)$;
  23. $\operatorname{ctg}^2(1+i)$;
  24. $\sin \frac{i}{2}$;
  25. $\cos(3i-1)$;
  26. $\operatorname{ch}(1-i)$;
  27. $\operatorname{sh}(3i-4)$;
  28. $\sin(2+i)$;
  29. $\cos(1-4i)$;
  30. $\operatorname{ctg}(1+2i)$.

Завдання 8

Представити в алгебраїчній формі значення функції.

1 $\ln(-2)$; $\text{Ln}(-2)$;

2 $\ln i$; $\text{Ln} i$;

3 $\ln(2+3i)$;

4 $\text{Ln}(1+i)$;

5 i^i ;

6 i^{i+1} ;

7 2^i ;

8 $e^{-2+\frac{\pi i}{3}}$;

9 $\ln(4i-3)$; $\text{Ln}(4i-3)$;

10 3^i ;

11 $(i+1)^i$;

12 $\ln(-1)$; $\text{Ln}(-1)$;

13 $e^{2+\pi i}$;

14 $\ln(i^2-1)$; $\text{Ln}(i^2-1)$;

15 $\ln(i+1)^2$;

16 $\text{Ln}(3i+4)^2$;

17 $2^{(i+1)^{10}}$;

18 $(1-i)^i$;

19 i^{2i-1} ;

20 $i^{\ln i}$;

21 $(\ln i)^i$;

22 $(1-2i)^{i+1}$;

23 $\text{Ln}(ei)$;

- 24 $(\pi i)^i$;
- 25 $(1 - i)^{10i}$;
- 26 $\text{Ln}(1 + i)^{10}$;
- 27 $\text{Ln } 2^i$;
- 28 $(-2)^{5i}$;
- 29 $(i + 1)^{2i}$;
- 30 $(3i - 4)^i$;

Завдання 9

Представити в алгебраїчній формі .

- 1 $\text{Arcsin}3$;
- 2 $\text{Arcsin}3i$;
- 3 $\text{Arccos}2i$;
- 4 $\text{Arcsin}2i$;
- 5 $\text{Arctg } i$;
- 6 $\text{Arctg}2i$;
- 7 $\text{Arcsin } i$;
- 8 $\text{Arcsin}(2-i)$;
- 9 $\text{Arcsin}(i - 1)^4$;
- 10 $\text{Arccos}(i - 1)$;
- 11 $\text{Arctg}(i+1)$;
- 12 $\text{Arctg}(i-1)$;
- 13 $\text{Arcsin } (i^2+i-1)$;
- 14 $\text{Arccos}5i$;
- 15 $\text{Arccos}(2+2i)$;
- 16 $\text{Arctg}(1-2i)$;

$$17 \operatorname{Arctg}(i^4 - i);$$

$$18 \operatorname{Arcsin}(5i-3);$$

$$19 \operatorname{Arccos}(-i);$$

$$20 \operatorname{Arctg}(-i);$$

$$21 \operatorname{Arcsin}(-i);$$

$$22 \operatorname{Arcsin}(-3i);$$

$$23 \operatorname{Arccos}(-3i);$$

$$24 \operatorname{Arctg}(i+2);$$

$$25 \operatorname{Arctg}(i+3);$$

$$26 \operatorname{Arcsin} \frac{2}{i};$$

$$27 \operatorname{Arccos} \frac{1-i}{1+i};$$

$$28 \operatorname{Arctg} \frac{i}{i+1};$$

$$29 \operatorname{Arctg} \frac{1}{i};$$

$$30 \operatorname{Arcsin} \frac{2+i}{i};$$

Задача 10.

Подати в алгебраїчній формі .

1.

$$\sin(\pi/6 - 3i).$$

2.

$$\cos(\pi/3 + 3i).$$

3.

$$\operatorname{Ln}(1 - i).$$

4.

$$\operatorname{sh}(1 - \pi i/3).$$

5.

$$\operatorname{ch}(2 - \pi i/6).$$

6.
 1^{2i} .
7.
 $\sin(\pi/3 - 2i)$.
8.
 $\cos(\pi/6 - i)$.
9.
 i^{3i} .
10.
 $\text{sh}(2 - \pi i)$.
11.
 $(-i)^{5i}$.
12.
 $(-1)^{4i}$.
13.
 $\text{ch}(3 + \pi i/4)$.
14.
 $\sin(\pi/4 + 2i)$.
15.
 $\cos(\pi/6 + 2i)$.
16.
 $\text{Ln } 6$.
17.
 $\text{sh}(2 + \pi i/4)$.
18.
 $\text{ch}(2 + \pi i/2)$.
19.
 $\text{Ln}(1 + i)$.
20.
 $\sin(\pi/3 + i)$.
21.
 $\cos(\pi/4 + i)$.

22.

$$\operatorname{Ln}(\sqrt{3} + i).$$

23.

$$\operatorname{sh}(1 + \pi i/2).$$

24.

$$\operatorname{ch}(1 - \pi i).$$

25.

$$\operatorname{Ln}(1 + \sqrt{3}i).$$

26.

$$\operatorname{Ln}(-1 + i).$$

27.

$$\cos(\pi/4 - 2i).$$

28.

$$\sin(\pi/2 - 5i).$$

29.

$$\operatorname{sh}(3 + \pi i/6).$$

30.

$$\operatorname{ch}(1 + \pi i/3).$$

Задача 11.

Подати в алгебраїчній формі .

1.

$$\operatorname{Arctg}\left(\frac{3 + 4i}{5}\right).$$

2.

$$\operatorname{Arcth}\left(\frac{8 + i3\sqrt{3}}{7}\right).$$

3.

$$\text{Arctg} \left(\frac{3\sqrt{3} - 8i}{7} \right).$$

4.

$$\text{Arth} \left(\frac{4 - 3i}{5} \right).$$

5.

$$\text{Arctg} \left(\frac{-2\sqrt{3} + 3i}{7} \right).$$

6.

$$\text{Arcth} \left(\frac{3 - i2\sqrt{3}}{7} \right).$$

7.

$$\text{Arccos}(-5).$$

8.

$$\text{Arsh}(-4i).$$

9.

$$\left(-\sqrt{3} + i \right)^{-6i}.$$

10.

$$\text{Arcctg} \left(\frac{2\sqrt{3} + 3i}{7} \right).$$

11.

$$\text{Arth} \left(\frac{3 + i2\sqrt{3}}{7} \right).$$

12.

$$\text{Arcth} \left(\frac{4 + 3i}{5} \right).$$

13.

$$\text{Arctg} \left(\frac{3\sqrt{3} + 8i}{7} \right).$$

14.

$$\operatorname{Arccos}(-3i).$$

15.

$$(4-3i)^i.$$

16.

$$(-12+5i)^{-i}.$$

17.

$$(-1+i\sqrt{3})^{-3i}.$$

18.

$$\operatorname{Arcsin} 4.$$

19.

$$\operatorname{Arch}(-2).$$

20.

$$\operatorname{Arctg}\left(\frac{-2\sqrt{3}+3i}{3}\right).$$

21.

$$\operatorname{Arcth}\left(\frac{3-4i}{5}\right).$$

22.

$$\operatorname{Arcctg}\left(\frac{4+3i}{5}\right).$$

23.

$$\operatorname{Arth}\left(\frac{3+i2\sqrt{3}}{3}\right).$$

24.

$$\cos\left(\frac{\pi}{2}-i\right).$$

25.

$$\operatorname{sh}\left(1-\frac{\pi}{2}i\right).$$

26.

$$(-1-i)^{4i}.$$

27.

$$\sin\left(\frac{\pi}{4} + i\right).$$

28.

$$\text{Arch}(3i).$$

29.

$$\text{Ln}(-1 - i).$$

30. i^i

Розділ III. Аналітичні функції, їх зв'язок з гармонічними функціями

Функція $W=f(z)=u(x,y) + iv(x,y)$ називається аналітичною в точці $z \in D$, якщо вона диференційовна як в самій точці z , так і в деякому її околі.

Функція $f(z)$ називається аналітичною в області D , якщо вона диференційована в кожній точці цієї області.

Функція $f(z)$ диференційовна в точці, якщо її дійсна та уявна частини є диференційовні як функції двох змінних і виконуються рівності

$$\begin{cases} \frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial v}{\partial y} \\ \frac{\partial u}{\partial y} = -\frac{\partial v}{\partial x}, \end{cases}$$

які називаються умовами Коші-Рімана.

Функції $u(x,y)$ та $v(x,y)$ задовольняють рівняння

$$\frac{\partial^2 \varphi}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 \varphi}{\partial y^2} = 0 \text{ і називаються гармонічними функціями.}$$

Якщо відома одна з функцій u чи v , то другу можна знайти, використовуючи умови Коші-Рімана, з точністю до константи.

Приклад 3.1. Знайти аналітичну функцію

$f(z)=u(x,y) + iv(x,y)$ по заданій дійсній частині

$\operatorname{Re} f(z) = u = \operatorname{ch}x \operatorname{cos}y$.

Розв'язування. Для того щоб знайти $f(z)$, знайдемо $\operatorname{Im} f(z)$. Для цього скористаємось умовами Коші-Рімана:

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial v}{\partial y}, \quad \frac{\partial u}{\partial y} = -\frac{\partial v}{\partial x}.$$

З першого рівняння, підставивши значення u , знайдемо

$$\frac{\partial u}{\partial y} = \operatorname{sh}x \operatorname{cos}y.$$

Проінтегруємо цей вираз по y :

$$v = \int \operatorname{sh}x \operatorname{cos}y \, dy = \operatorname{sh}x \operatorname{sin}y + \varphi(x).$$

Оскільки при інтегруванні по y ми зважали x постійним, то довільна змінна так залежить від x . Тому ми її написали у вигляді $\varphi(x)$. Таким чином, задача буде розв'язана, якщо ми знайдемо $\varphi(x)$. Для її визначення скористаємося другим рівнянням Коші-Романа. Знайдемо

$\frac{\partial u}{\partial y}$ з умови задачі

$$\frac{\partial u}{\partial y} = -\operatorname{ch}x \operatorname{sin}y, \quad \frac{\partial v}{\partial x} = \operatorname{ch}x \operatorname{sin}y + \varphi'(x).$$

Тоді $\operatorname{ch}x \operatorname{sin}y = \operatorname{ch}x \operatorname{sin}y + \varphi'(x)$,

$$\varphi'(x) = 0 \Rightarrow \varphi(x) = C.$$

Отже, $v = \operatorname{sh}x \operatorname{sin}y + C$,

Функція $f(z)$ має вигляд:

$$\begin{aligned} f(z) &= \operatorname{ch}x \operatorname{cos}y + i(\operatorname{sh}x \operatorname{sin}y + C) = \operatorname{ch}x \operatorname{cos}y + i \operatorname{sh}x \operatorname{sin}y + Ci \\ &= \frac{e^x + e^{-x}}{2} \operatorname{cos}y + i \frac{e^x - e^{-x}}{2} \operatorname{sin}y + Ci \\ &= \frac{e^x}{2} (\operatorname{cos}y + i \operatorname{sin}y) + \frac{e^{-x}}{2} (\operatorname{cos}y - i \operatorname{sin}y) + Ci = \frac{e^x}{2} e^{iy} + \frac{e^{-x}}{2} e^{-iy} + Ci \\ &= Ci + \frac{1}{2} (e^{x+iy} + e^{-(x+iy)}) = \frac{1}{2} (e^z - e^{-z}) + Ci = \operatorname{ch}z + Ci. \end{aligned}$$

Відповідь: $f(z) = \operatorname{ch}z + Ci$.

Завдання 12

Перевірити, чи є функція $f(z)$ аналітичною. Якщо так, знайти її похідну.

- 1 $f(z) = (x^2 - y^2) + 2xyi$;
- 2 $f(z) = (x^2 + y^2) - 2xyi$;
- 3 $f(z) = e^{-y} \cos x + i e^{-y} \sin x$;
- 4 $f(z) = e^x \cos y + i e^x \sin y$;
- 5 $f(z) = (x^3 - 3xy^2) + i(3x^2 - y^3)$;
- 6 $f(z) = x(x^2 + y^2) + iy(x^2 + y^2)$;
- 7 $f(z) = (x^2 - y^2 - 2x) + i2y(x - 1)$;
- 8 $f(z) = (x^2 - y^2 + 2x) + i(4xy + 2y)$;
- 9 $f(z) = (4xy - y) - i(2x^2 - x - 2y^2)$;
10. $f(z) = (3x^2y + 2x) + i(4xy^2 + 2y)$;
11. $f(z) = (x^2 - y^2 - y) + i(2xy + x)$;
12. $f(z) = (4x \sin y + \cos x) + i(\cos x - 4\cos y)$;
13. $f(z) = \sin x \operatorname{ch} y + i \cos x \operatorname{sh} y$;
14. $f(z) = \sin(x - iy)$;
15. $f(z) = -2\cos x \operatorname{ch} y - i 2 \operatorname{sh} y \sin x$;
16. $f(z) = \cos(x - iy)$;
17. $f(z) = \cos(3x + y) \operatorname{ch}(3y - x) + i \sin(3x + y) \operatorname{sh}(3y - x)$;
18. $f(z) = \operatorname{ch} x \operatorname{ch} y - i \operatorname{sh} x \operatorname{sh} y$;
19. $f(z) = \operatorname{sh} x \cos y + i \sin y \operatorname{ch} x$;
20. $f(z) = e^{x^2+y^2} \cos 2xy - i e^{x^2+y^2} \sin 2xy$;
21. $f(z) = e^{x^2-y^2} \cos 2xy + i e^{x^2-y^2} \sin 2xy$;
22. $f(z) = (2x^3 - 3y^2x) + i(6x^2y - y^3)$;
23. $f(z) = (2x^2 - 2y^2 - 3x) + i(4xy + 3y)$;
24. $f(z) = z^2 - \operatorname{Re} z$;
25. $f(z) = \operatorname{ch} z$;
26. $f(z) = z - 3\bar{z} + 1$;
27. $f(z) = \operatorname{sh} z$;
28. $f(z) = z \bar{z} + \operatorname{Re}(i\bar{z})$;
29. $f(z) = \operatorname{sin} z$;
30. $f(z) = 2z + i \operatorname{Im} z$;

Завдання 13

Знайти аналітичну функцію $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$, якщо задана її дійсна $\operatorname{Re} f(z) = u(x, y)$ або уявна частина $\operatorname{Im} f(z) = v(x, y)$.

- 1 $u(x, y) = e^x \cos y$;
- 2 $v(x, y) = e^{-y} \sin x$;

- 3 $u(x, y) = 3x + 2y + 1$;
- 4 $v(x, y) = 2x - y + 4$;
- 5 $u(x, y) = e^y \cos x$;
- 6 $v(x, y) = e^{-x} \cos y$;
- 7 $u(x, y) = \operatorname{sh} x \cos y$;
- 8 $v(x, y) = -\operatorname{sh} x \sin y$;
- 9 $u(x, y) = \cos x \operatorname{ch} y$;
- 10 $v(x, y) = \sin x \operatorname{sh} y$;
- 11 $u(x, y) = 2^{-x} \cos(y \ln 2)$;
- 12 $v(x, y) = x^2 - 6xy - y^2$;
- 13 $u(x, y) = -x^2 + 4xy + y^2$;
- 14 $v(x, y) = 2x^3 - 6xy^2$;
- 15 $u(x, y) = x^3 + x^2y - 3xy^2 - y^3$;
- 16 $v(x, y) = x^3 - 3xy^2 + 2y$;
- 17 $u(x, y) = 6x^2y - 2y^3$;
- 18 $v(x, y) = y^3 - 3x^2y + 6xy^2 - 2x^3$;
- 19 $u(x, y) = 3x^2y - y^3 + 4x$;
- 20 $v(x, y) = x^2 - y^2 + 3y$;
- 21 $u(x, y) = x^2 - y^2 + 5x$;
- 22 $v(x, y) = 2^y \cos(x \ln 2)$;
- 23 $u(x, y) = 3^x \sin(y \ln 3)$;
- 24 $v(x, y) = 2^y \sin(x \ln 2)$;
- 25 $u(x, y) = 2y^2 - 2x^2 + x$;
- 26 $v(x, y) = 3^{-y} \cos(x \ln 3)$;
- 27 $u(x, y) = y^2 - x^2 + 2xy - y$;
- 28 $v(x, y) = -\operatorname{sh} 2y \sin(2x + 1)$;
- 29 $u(x, y) = y^2 - x^2$;
- 30 $v(x, y) = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$;

Завдання 14

Відновити аналітичну в околі точки z_0 функцію $f(z)$ за відомою дійсною $u(x, y)$ або уявною $v(x, y)$ частинами та значенням $f(z_0)$.

1. $u = e^{-y} \cos x, f(0) = 1.$

2. $u = y - 2xy, f(0) = 0.$

3. $v = x^2 - y^2 + 2x + 1, f(0) = i.$

4. $u = x^2 - y^2 - 2x + 1, f(0) = 1.$

5. $v = 3x^2y - y^3 - y, f(0) = 0.$

6. $v = 2xy + y, f(0) = 0.$

7. $v = 3x^2y - y^3, f(0) = 1.$

8. $u = e^x (x \cos y - y \sin y), f(0) = 0.$

9. $v = 2xy + 2x, f(0) = 0.$

10. $u = 1 - \sin y \cdot e^x, f(0) = 1 + i.$

11. $v = \frac{e^{2x} - 1}{e^x} \sin y, f(0) = 2.$

12. $v = 1 - \frac{y}{x^2 + y^2}, f(1) = 1 + i.$

13. $u = e^{-y} \cos x + x, f(0) = 1.$

14. $v = e^{-y} \sin x, f(0) = 1.$

15. $u = \frac{x+1}{(x+1)^2 + y^2}, f(0) = 1.$

16. $u = x/(x^2 + y^2) + x, f(1) = 2.$

17. $v = x^2 - y^2 - x, f(0) = 0.$

18. $u = -2xy - 2y, f(0) = i.$

19. $v = 2xy - 2y, f(0) = 1.$

20. $u = x^3 - 3xy^2 - x, f(0) = 0.$

21. $v = 2xy + x, f(0) = 0.$

22. $u = x^2 - y^2 + x, f(0) = 0.$

23. $u = x^3 - 3xy + 1, f(0) = 1.$

$$24. \quad v = e^x (y \cos y + x \sin y), f'(0) = 0.$$

$$25. \quad u = x^2 - y^2 - 2y, f'(0) = 0.$$

$$26. \quad u = \frac{e^{2x} + 1}{e^x}, f'(0) = 2.$$

$$27. \quad u = \frac{x}{x^2 + y^2}, f'(1) = 1 + i.$$

$$28. \quad v = e^{-y} \sin x + y, f'(0) = 1.$$

$$29. \quad v = e^x \cos y, f'(0) = 1 + i.$$

$$30. \quad v = -\frac{y}{(x+1)^2 + y^2}, f'(0) = 1.$$

$$31. \quad v = y - \frac{y}{x^2 + y^2}, f'(1) = 2.$$

Якщо функція $w = f(z)$ аналітична в точці z_0 і $f'(z_0)$ не дорівнює нулеві, то відображення, яке задає ця функція, розтягує площину з коефіцієнтом $r = |f'(z_0)|$, тобто усі відстані $|\Delta w|$ в точці $f(z_0)$ будуть в r раз більше, ніж відповідні відстані $|\Delta z|$ у точці z_0 не залежно від напрямку. В той же час усі

криві, що проходять через точку z_0 , повертаються на кут, що дорівнює $\varphi = \arg f'(z_0)$.

Приклад 3.2 Знайти коефіцієнт розтягу та кут повороту при відображенні

$$w = \frac{e^z + 1}{e^z - 1} \text{ в точці } z_0 = \frac{\pi i}{2}.$$

Розв'язання.

$$w' = \frac{e^z(e^z - 1) - e^z(e^z + 1)}{(e^z - 1)^2} = -\frac{2e^z}{(e^z - 1)^2}$$

Підставимо в похідну точку z_0 :

$$w' \left(\frac{\pi i}{2} \right) = -\frac{2i}{(i - 1)^2} = 1$$

$$\text{Отже, } r = \left| w' \left(\frac{\pi i}{2} \right) \right| = 1$$

$$\varphi = \arg w' \left(\frac{\pi i}{2} \right) = 0.$$

Відповідь: $r = 1, \varphi = 0$.

Завдання 15

Знайти коефіцієнт розтягу та кут повороту в точці z_0 , при відображенні комплексної площини, яка задається функцією:

1. $\frac{z+1}{z-1}$; $z_0 = 2i$
2. $\frac{2z+3}{z+4}$; $z_0 = 1$
3. $\frac{z}{z+2i}$; $z_0 = -i$
4. e^{-3z} ; $z_0 = \frac{\pi}{3}i$
5. $\cos 2z$; $z_0 = 2i$
6. $\sin 3z$; $z_0 = i$
7. $2z^2 + 5$; $z_0 = \sqrt{3} - i$
8. $2z^3 + 4$; $z_0 = i - 1$
9. $\frac{z+2}{z-i}$; $z_0 = -i$

10. e^{-5z} ; $z_0 = \frac{\pi}{10}i$
11. $sh(z)$; $z_0 = \frac{\pi}{2}i + 2$
12. $ch(2z)$; $z_0 = \frac{\pi}{4}i + 3$
13. $sh(2z)$; $z_0 = \frac{\pi}{2}i + 1$
14. e^{5z} ; $z_0 = \frac{\pi}{10}i$
15. e^{-2z} ; $z_0 = \frac{\pi}{2}i + 1$
16. $z^3 + 2z$; $z_0 = 1 + 2i$
17. $\frac{z+1}{z}$; $z_0 = 1 + i$
18. $\frac{z-1}{z}$; $z_0 = 1 - i$
19. $\frac{1}{z}$; $z_0 = i$
20. $\frac{z+i}{z-i}$; $z_0 = 1$
21. $Sin(z)$; $z_0 = \frac{\pi}{2} + i$
22. $\cos(z)$; $z_0 = \frac{\pi}{2} - i$
23. $Sin(z)$; $z_0 = i - \frac{\pi}{2}$
24. $\cos(z)$; $z_0 = i + \pi$
25. e^z ; $z_0 = 1 + \frac{\pi}{3}i$
26. e^{2z} ; $z_0 = 2 - \frac{\pi}{2}i$
27. e^{3z} ; $z_0 = \pi \cdot i$
28. $z^2 + 1$; $z_0 = 1 + i\sqrt{3}$
29. $z^3 - 5$; $z_0 = 1 + i$
30. $ch(z)$; $z_0 = \pi \cdot i + 1$

Завдання 16

Яка частина комплексної площини розтягується при відображенні

1. e^{5z} ;
2. $7(z-4)^{-3}$;
3. e^{-2z} ;
4. $z^3 + 2$;
5. $\frac{z+1}{z}$;
6. $\frac{z-1}{z}$;
7. $\text{Ln}(2z+4)$;
8. $\frac{1}{z}$;
9. $\frac{z+i}{z-i}$;
10. e^z ;
11. $4(2z-6)^{-4}$;
12. e^{2z} ;
13. $3\ln(z-5)+3$;
14. e^{3z} ;
15. $z^2 + 1$;
16. $16(z-3)^{-3}$;
17. $z^3 - 5$;
18. $\frac{z+1}{z-1}$;
19. $8\ln(z-5)+1$;
20. $\frac{2z+3}{z+4}$;
21. $4(3z+9)^{-2}+5$;
22. $\frac{z}{z+2i}$;
23. e^{-3z} ;
24. $2z^2 + 5$;
25. $6\ln z+3$;
26. $2z^3 + 4$;
27. $\frac{z+2}{z-i}$;
28. e^{-5z} ;
29. $9(2z-6)^{-5}+7$;
30. $4\ln(3z-6)+7$.

Розділ IV. ІНТЕГРУВАННЯ ФУНКЦІЇ КОМПЛЕКСНОЇ ЗМІННОЇ

Якщо на площині задана гладка чи кусково-гладка орієнтована крива L кінцевої довжини і в точках цієї кривої задана неперервна комплекснозначна функція $f(z) = U(x, y) + iV(x, y)$, то інтегралом $\int_L f(z) dz$ називається $\lim_{d \rightarrow 0} \sum_{j=1}^n f(\varepsilon_j)(z_j - z_{j-1})$, де $z_0 = a$, $z_n = b$ - відповідно комплексні координати початку і кінця кривої L , а z_j , $j=1, 2, \dots, n-1$, - комплексні координати проміжних точок на кривій L , розміщених в порядку зростання їх дугових координат, рахуючи від точки z_0 , під ε_j розуміємо будь-яку точку тієї дуги кривої L , кінці якої є z_{j-1} та z_j , $d = \max |z_j - z_{j-1}| \rightarrow 0$. Якщо припустити, що крива L розміщена в області D , в якій задана функція $f(z)$, то точки $a = z_0$ і $z_n = b$ можна з'єднати нескінченною множиною гладких чи кусково-гладких кривих, які лежать в D .

Тоді $\int_L f(z) dz$ буде функцією кривої L , тобто для різних кривих він буде мати різні значення. Однак, якщо функція $f(z)$ є задана однозначна аналітична в D , а область D однозв'язна, то інтеграл $\int_L f(z) dz$ залежить тільки від координат початкової і кінцевої точок кривої L , тобто

$$\int_L f(z) dz = \int_a^b f(z) dz \quad (1)$$

Це є наслідком такої теореми.

Теорема Коші. Якщо L_0 є проста замкнена гладка чи кусково-гладка крива, що знаходиться в однозв'язній області, а $f(z)$ є однозначна аналітична функція в цій області, то $\int_{L_0} f(z) dz = 0$, в якому б напрямку не відбувався обхід кривої L_0 .

Якщо межа області D складається з декількох простих зімкнених гладких чи кусково-гладких кривих L_k , де $k = 0, 1, 2, \dots, n$, розміщених таким чином, що крива $L = L_0$ містить всередині себе всі інші, які при цьому попарно не перетинаються і не лежать одна всередині другої, то для такої області, в припущенні, що $f(z)$ аналітична всередині D і на її межі, має місце формула

$$\int_L f(z) dz = \sum_{k=1}^n \int_{L_k} f(z) dz, \quad (2)$$

де всі криві обходяться в одному і тому ж напрямку, тобто проти годинникової стрілки. Такий обхід вважається обходом в додатному напрямку.

В тих же умовах має місце формула

$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \int_L \frac{f(z)}{z-z_0} dz - \frac{1}{2\pi i} \int_{L_k} \frac{f(z)}{z-z_0} dz, \quad (3)$$

де z_0 є довільною точкою області D , а обхід усіх кривих проводиться в додатному напрямку.

Якщо внутрішні криві L_k відсутні, то з (3) одержуємо:

$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \int_L \frac{f(z)}{z-z_0} dz \quad (4)$$

Це інтегральна формула Коші. Формула Коші для похідної має вигляд

$$f^{(n)}(z_0) = \frac{n!}{2\pi i} \int_L \frac{f(z)}{(z-z_0)^{n+1}} dz, \quad n=0,1,2,\dots \quad (5)$$

Обчислення інтегралів від функції комплексної змінної

I. Обчислення $\int_L f(z) dz$, де $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$ неперервна комплекснозначна функція у всіх точках кривої L -гладкої, або кусково-гладкої, зводиться до обчислення криволінійних інтегралів:

$$\int_L f(z) dz = \int_L (u(x, y) + iv(x, y))(dx + idy) = \int_L u(x, y) dx - v(x, y) dy + i \int_L v(x, y) dx + u(x, y) dy \quad (1)$$

Якщо крива L задана параметричними рівняннями:

$$\begin{cases} x = x(t) \\ y = y(t) \end{cases}, \quad (2)$$

де $t_0 \leq t \leq T$, то, підставивши під знак інтеграла замість x, y функції $x(t), y(t)$, а замість dx, dy -диференціали цих функцій, можна звести обчислення криволінійних інтегралів в (1) до обчислення визначених інтегралів зі змінною інтегрування t , з нижньою межею t_0 і верхньою межею T . З другого боку, параметричні рівняння (2) рівносильні рівнянню в комплексній формі:

$z = z(t), t_0 \leq t \leq T$, де $z(t) = x(t) + iy(t)$. Тоді $dz = z'(t)dt$ і інтеграл можна обчислити, користуючись формулою.

$$\int_L f(z) dz = \int_{t_0}^T f(z(t)) * z'(t) dt,$$

Приклад 4.1. Обчислити інтеграл

$\int_L (z + \operatorname{Re} z) dz$, де L -відрізок, що з'єднує точки $z_1 = 3i$ та $z_2 = 1 - i$.

Розв'язування. Числу $z_1 = 3i$ відповідає точка $A(0;3)$, числу $z_2 = 1 - i$ відповідає точка $B(1;-1)$. Рівняння прямої, яка проходить через точки A та B , має вигляд $y = -4x + 3$. Запишемо рівняння в параметричній формі, наприклад, так:

$$\begin{cases} x = t \\ y = 3 - 4t \end{cases}, \text{ де } 0 \leq t \leq 1,$$

і в комплексній формі:

$$z = t + (3 - 4t)i, \quad 0 \leq t \leq 1, \quad \text{тоді } dz = (1 - 4i)dt$$

$$\int_L (z + \operatorname{Re} z) dz = \int_0^1 (t + (3 - 4t)i + t)(1 - 4i) dt = (1 - 4i)(1 + i) = 5 - 3i.$$

2. При обчисленні інтегралів по зімкненому контуру можна використати теорему Коші (1), інтегральну формулу Коші (4) та формулу (5).

Приклад 4.2. Обчислити інтеграл

$$\int_L \frac{e^z dz}{z(z-2i)},$$

де L -коло радіуса 2 з центром в точці $3i$.

Розв'язування. Функція $f(z) = \frac{e^z}{z}$ всередині кола, обмеженого колом, аналітична, тому, використовуючи інтегральну формулу Коші (4), одержимо

$$\int_L \frac{e^z}{z(z-2i)} dz = \int_L \frac{f(z)}{z-2i} dz = \pi i f(2i) = 2\pi i \frac{e^{2i}}{2i} = \pi(\cos 2 + i \sin 2)$$

Приклад 4.3. Обчислити інтеграл

$$\int_L \frac{\cos z}{(z-i)^3} dz,$$

де L -зімкнений контур, однократно оббігаючий точку i .

Розв'язування. Застосуємо формулу (5) до функції

$$f(z) = \cos z :$$

$$\int_L \frac{\cos z}{(z-i)^3} dz = \frac{2\pi i}{2!} \frac{d^2(\cos z)}{dz^2}(i) = -\pi i \cos i = -\pi i \cosh 1.$$

Завдання 17.

Обчислити інтеграл $\int_L f(z) dz$ по лініях, що з'єднують точки $z_1 = 0$ та $z_2 = 1 + i$

1) по прямій;

2) по параболі $y = x^2$;

3) по ламаній $z_1 z_2 z_3$, де $z_3 = 1$ (завдання 1 – 15);

$z_3 = i$ (завдання 16-30).

- 1 $f(z) = z \operatorname{Re} z$;
- 2 $f(z) = \bar{z} \operatorname{Re} z$;
- 3 $f(z) = \operatorname{Re}(z^2 + 1)$;
- 4 $f(z) = \operatorname{Re}(z^3 + 1)$;
- 5 $f(z) = z^2 \bar{z}$;
- 6 $f(z) = \bar{z}^2$;
- 7 $f(z) = (i \operatorname{Re} z)^2$;
- 8 $f(z) = \operatorname{Re} z + \operatorname{Im} z$;
- 9 $f(z) = |z|^2$;
- 10 $f(z) = \operatorname{Re}(\bar{z}^3 + i)$;
- 11 $f(z) = \bar{z} + \operatorname{Re} z$;
- 12 $f(z) = z + \operatorname{Re}(z + 1)$;
- 13 $f(z) = \operatorname{Re}(z^2 + \bar{z}^2)$;
- 14 $f(z) = \bar{z}^2 \operatorname{Re} z$;
- 15 $f(z) = \bar{z} + 1 - i$;
- 16 $f(z) = z \operatorname{Im} z$;
- 17 $f(z) = \bar{z} \operatorname{Im} z$;
- 18 $f(z) = \operatorname{Im}(z^2 + 1)$;
- 19 $f(z) = \operatorname{Im}(z^3 + 1)$;
- 20 $f(z) = z \bar{z}^2$;
- 21 $f(z) = \bar{z}^3$;
- 22 $f(z) = (i \operatorname{Im} z)^2$;
- 23 $f(z) = \bar{z} + \operatorname{Im} \bar{z}$;

- 24 $f(z) = \text{Im}(\bar{z}^3 + 1)$;
 25 $f(z) = \bar{z}^2 \text{Im}z$;
 26 $f(z) = \text{Im}(z^2 + \bar{z}^2)$;
 27 $f(z) = z + \text{Im}(z + i)$;
 28 $f(z) = z^2 \cdot \text{Im}(z)$;
 29. $f(z) = (1 - i)\bar{z}$;
 30. $f(z) = \text{Im}(z \cdot |z|^2)$.

Завдання 18.

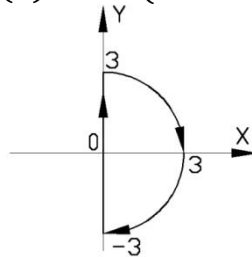
Обчислити $\oint_C f(z)dz$, де $f(z)$ задані в завданні 16 по контуру C , який складається з верхнього півкола $|z| = a$ та відрізка дійсної осі, з обходом контуру проти годинникової стрілки.

Завдання 19

Варіант №1

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

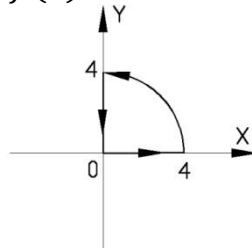
$$f(z) = \text{Im}(z^2 + \bar{z}^2)$$

Варіант №2

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

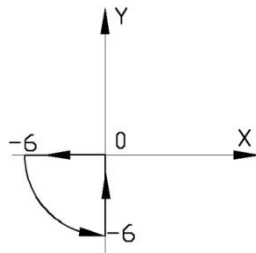
$$f(z) = \bar{z} + \text{Im}\bar{z}$$

Варіант №3

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

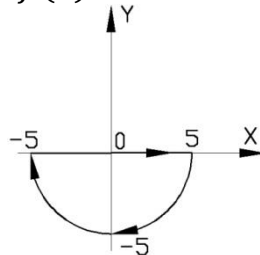
$$f(z) = \text{Im}(z^2 + i)$$

Варіант №4

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

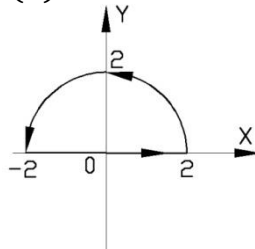
$$f(z) = z^2 \cdot \text{Im}z$$

Варіант №5

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

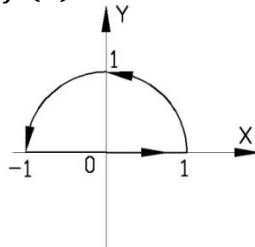
$$f(z) = \text{Re}z^3 - 10i$$

Варіант №6

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

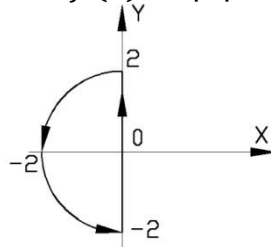
$$f(z) = 2\bar{z} + \text{Re}z$$

Варіант №7

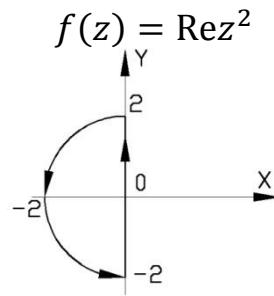
Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

$$f(z) = |\bar{z}|$$

Варіант №8

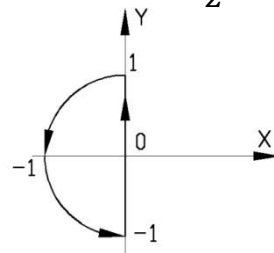
Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

Варіант №9

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z) dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

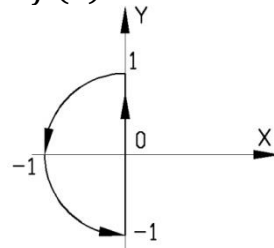
$$f(z) = \frac{\bar{z}}{z}$$

Варіант №10

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z) dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

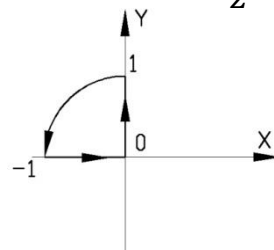
$$f(z) = z \cdot \operatorname{Im} z^2$$

Варіант №11

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z) dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

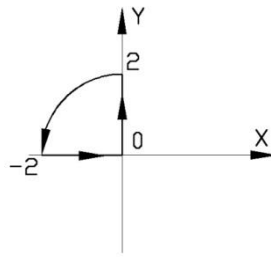
$$f(z) = \operatorname{Im} \frac{\bar{z}}{z}$$

Варіант №12

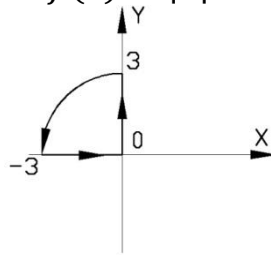
Обчислити інтеграл $\oint_L f(z) dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

$$f(z) = z - \operatorname{Re} z$$

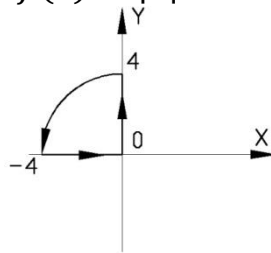
Варіант №13

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо $f(z) = |z| \cdot z$

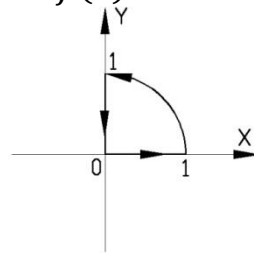
Варіант №14

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо $f(z) = |z| \cdot \text{Im}z^2$

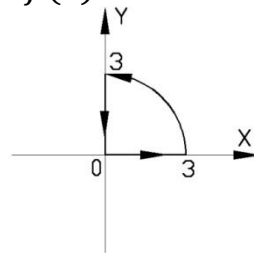
Варіант №15

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо $f(z) = \bar{z}^2$

Варіант №16

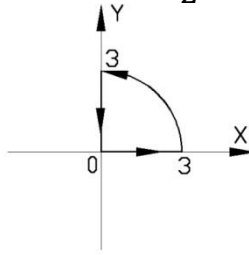
Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо $f(z) = z^2 + z$

Варіант №17

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

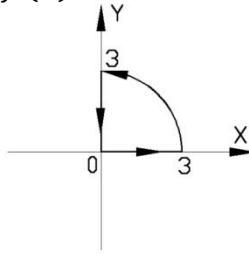
$$f(z) = \frac{z}{\bar{z}}$$

Варіант №18

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z) dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

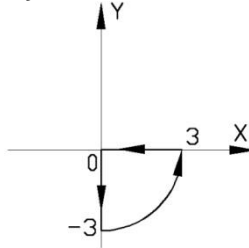
$$f(z) = \operatorname{Im} z^2 + i$$

Варіант №19

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z) dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

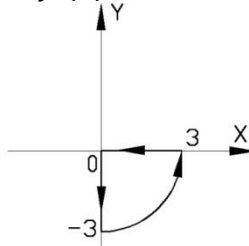
$$f(z) = |z| \cdot \bar{z}$$

Варіант №20

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z) dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

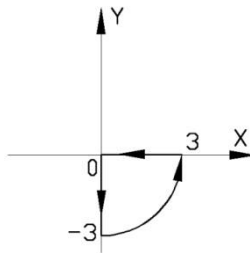
$$f(z) = z \cdot \bar{z}$$

Варіант №21

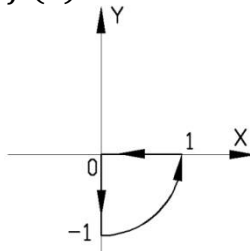
Обчислити інтеграл $\oint_L f(z) dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

$$f(z) = \operatorname{Re} \frac{\bar{z}}{z}$$

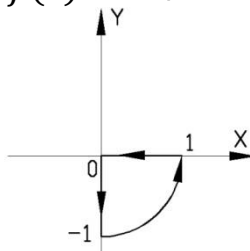
Варіант №22

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо $f(z) = \bar{z} - \text{Im}z$

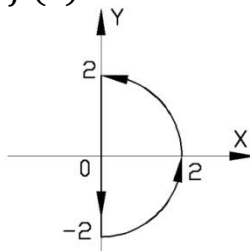
Варіант №23

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо $f(z) = \bar{z} + \text{Im}z$

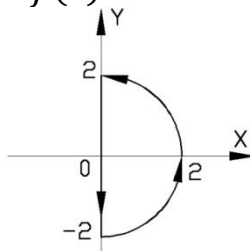
Варіант №24

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо $f(z) = z \cdot \text{Re}z^2$

Варіант №25

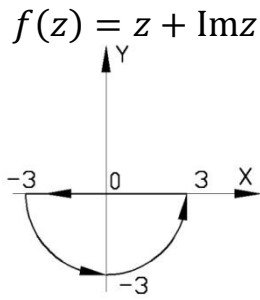
Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо $f(z) = \text{Im}z^2$

Варіант №26

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

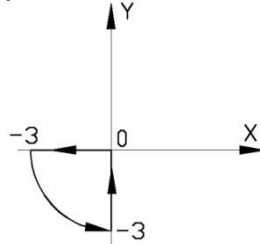

Варіант №27

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

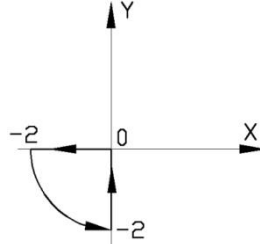
$$f(z) = |z| \cdot \operatorname{Re}z^2$$

Варіант №28

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

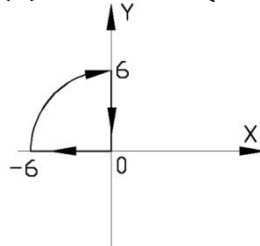
$$f(z) = \bar{z} + \operatorname{Re}z$$

Варіант №29

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

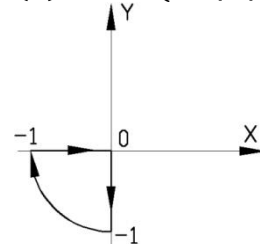
$$f(z) = z + \operatorname{Im}(z + i)$$

Варіант №30

Обчислити інтеграл $\oint_L f(z)dz$ вздовж кривої, заданої графічно, якщо

$$f(z) = \operatorname{Im}(z \cdot |z|^2)$$

Завдання 20.

Обчислити $\oint_C f(z)dz$, де C – коло радіуса R з центром у точці z_c , з допомогою теореми Коші, інтегральної формули Коші або формули для похідних від аналітичної функції.

$$1. f(z) = \frac{\cos z}{z^2(z-i)}, \quad R = 2, \quad z_c = 0;$$

$$2. f(z) = \frac{\sin z}{z+i}, \quad \begin{cases} R = 3, & z_c = 1; \\ R = 1, & z_c = i; \end{cases}$$

$$3. f(z) = \frac{1}{z^2+9}, \quad \begin{cases} R = 2, & z_c = 2i; \\ R = 2, & z_c = -2i; \\ R = 2, & z_c = 0; \end{cases}$$

$$4. f(z) = \frac{\sin z}{(z-i)^2}, \quad \begin{cases} R = 3, & z_c = 0; \\ R = \frac{1}{2}, & z_c = 0; \end{cases}$$

$$5. f(z) = \frac{e^z}{(z+2)^4}, \quad R = 2, \quad z_c = -1;$$

$$6. f(z) = \frac{e^z}{z(1-z)^2}, \quad \begin{cases} R > 2, & z_c = 2; \\ R = 2, & z_c = -1; \end{cases}$$

$$7. f(z) = \frac{1}{(z+1)^3(z-1)}, \quad \begin{cases} R = 2, & z_c = 2; \\ R = 2, & z_c = -2; \end{cases}$$

$$8. f(z) = \frac{z^2}{(z-2i)^2}, \quad \begin{cases} R = 3, & z_c = 0; \\ R = 1, & z_c = 0; \end{cases}$$

$$9. f(z) = \frac{1}{z(z^2-1)}, \quad \begin{cases} R < 2, & z_c = 2; \\ R > 2, & z_c = -2; \\ R < 2, & z_c = 0; \end{cases}$$

$$10. f(z) = \frac{2z-1-i}{(z-1)(z-i)}, \quad \begin{cases} R = 2, & z_c = 0; \\ R = 1, & z_c = i; \end{cases}$$

$$11. f(z) = \frac{1}{(z^2+y)}, \quad \begin{cases} R = 2, & z_c = 2i; \\ R = 2, & z_c = 0; \end{cases}$$

$$12. f(z) = \frac{z \cdot e^z}{(z-a)^2}, \quad R = a, \quad z_c = a;$$

$$13. f(z) = \frac{\sin z}{(z+1)^3}, \quad R = 3, \quad z_c = -i;$$

$$14. f(z) = \frac{1}{z^2+1}, \quad \begin{cases} R = 2, & z_c = 0; \\ R = 2, & z_c = -2i; \end{cases}$$

$$15. f(z) = \frac{e^z}{z^2-1}, \quad R = 2, \quad z_c = 0;$$

$$16. f(z) = \frac{\sin z}{z^2-\pi^2}, \quad R = 4, \quad z_c = 0;$$

$$17. f(z) = \frac{1}{(1+z)(z-1)^3}, \quad \begin{cases} R = 1, & z_c = -1; \\ R = 1, & z_c = 1; \end{cases}$$

$$18. f(z) = \frac{\cos z}{(z-i)^3}, \quad R = 1, \quad z_c = i;$$

$$19. f(z) = \frac{1}{(z^2+1)^2}, \quad \begin{cases} R = 2, & z_c = 2i; \\ R = 2, & z_c = -2i; \\ R < 1, & z_c = 0; \end{cases}$$

$$20. f(z) = \frac{e^z}{z(1-z)^3}, \quad \begin{cases} R < \frac{1}{2}, & z_c = 0; \\ R < \frac{1}{2}, & z_c = 1; \end{cases}$$

$$21. f(z) = \frac{z^2}{(z-i)^3}, \quad R = 1, \quad z_c = i;$$

$$22. f(z) = \frac{1}{z^3(z+1)}, \quad \begin{cases} R < 1, & z_c = 0; \\ R < 1, & z_c = -1; \end{cases}$$

$$23. f(z) = \frac{1}{z(z^2+1)}, \quad R = 3, \quad z_c = 0;$$

$$24. f(z) = \frac{\sin z}{z(z+1)}, \quad \begin{cases} R < 1, & z_c = 0; \\ R < 1, & z_c = -1; \end{cases}$$

$$25. f(z) = \frac{1}{z^2(z-1)}, \quad R = 2, \quad z_c = 0;$$

$$26. f(z) = \frac{e^z}{z}, \quad \begin{cases} R = 1, & z_c = 0; \\ R = 1, & z_c = 2; \end{cases}$$

$$27. f(z) = \frac{1}{z^2 + 16}, \quad \begin{cases} R = 2, & z_c = 3i; \\ R = 2, & z_c = -3i; \end{cases}$$

$$28. f(z) = \frac{\sin z}{z+i}, \quad R = 3, \quad z_c = -i;$$

$$29. f(z) = \frac{z^2}{z-3i}, \quad \begin{cases} R = 1, & z_c = 0; \\ R = 4, & z_c = 0; \end{cases}$$

$$30. f(z) = \frac{1}{(z^2 + 16)^2}, \quad \begin{cases} R = 2, & z_c = 3i; \\ R = 2, & z_c = -3i; \end{cases}$$

Завдання 21

Застосувати Формулу Ньютона – Лейбніца для обчислення інтеграла $\int_{z_2}^{z_1} f(z) dz$, попередньо показавши, що функція $f(z)$ є аналітичною в однозв'язній області, яка містить точки z_1 та z_2 .

1. $f(z) = z^2; z_1 = 0, z_2 = 2 + i;$
2. $f(z) = e^z; z_1 = 0, z_2 = 1 + \frac{\pi}{2}i;$
3. $f(z) = \sin z; z_1 = 0, z_2 = \pi i;$
4. $f(z) = z; z_1 = 2 - i, z_2 = 1 + i;$
5. $f(z) = e^{-z}, z_1 = 0, z_2 = -2 + \frac{\pi}{2}i;$
6. $f(z) = \cos z, z_1 = 0, z_2 = \pi i;$
7. $f(z) = z + 1, z_1 = 1 + i, z_2 = 3 + i;$
8. $f(z) = z^3, z_1 = 0, z_2 = 1 + i;$
9. $f(z) = e^{2z}, z_1 = 0, z_2 = 1 + \pi i;$

10. $f(z) = \sin 2z, z_1 = 0, z_2 = \frac{\pi}{2}i;$
11. $f(z) = z - i, z_1 = 2, z_2 = 2 + i;$
12. $f(z) = \cos 2z, z_1 = 0, z_2 = \frac{\pi}{2}i;$
13. $f(z) = z^2 - z, z_1 = 0, z_2 = 3(1 + i);$
14. $f(z) = \frac{1}{z}, z_1 = 1, z_2 = i;$
15. $f(z) = \operatorname{sh} z, z_1 = 0, z_2 = \pi i;$
16. $f(z) = 2z + 1, z_1 = 1 + i, z_2 = -1 + i;$
17. $f(z) = e^{-2z}, z_1 = 0, z_2 = -1 + \frac{3}{2}\pi i;$
18. $f(z) = \sin iz, z_1 = 0, z_2 = 1;$
19. $f(z) = z^3 - z^2 + 1, z_1 = 0, z_2 = 6i;$
20. $f(z) = \cos iz, z_1 = 0, z_2 = \pi;$
21. $f(z) = (1 + i)z, z_1 = 1, z_2 = 1 + i;$
22. $f(z) = e^{-iz}, z_1 = 0, z_2 = \pi;$
23. $f(z) = 3z^2 + z, z_1 = 0, z_2 = -1 + i;$
24. $f(z) = \frac{1}{z}, z_1 = 1, z_2 = \pi i;$
25. $f(z) = e^{iz}, z_1 = 0, z_2 = 1 + i;$
26. $f(z) = iz + 1, z_1 = -1 + i, z_2 = 2 + 4i;$
27. $f(z) = \sin z, z_1 = \frac{\pi}{2}, z_2 = 1 + \pi i;$
28. $f(z) = z^2 + iz + 1, z_1 = 0, z_2 = 3i;$
29. $f(z) = \cos z, z_1 = \pi, z_2 = -1 + \frac{\pi}{2};$
30. $f(z) = e^{-iz}, z_1 = \pi, z_2 = \pi i.$

Завдання 22

Обчислити інтеграл від функції комплексної змінної по даній кривій

1.

$$\int_L z \operatorname{Re} z^2 dz; L : \{|z| = R, \operatorname{Im} z \geq 0\}.$$

2.

$$\int_{ABC} (z^2 + 1) dz; ABC - \text{ламана } z_A = 0, z_B = -1 + i, z_C = i.$$

3.

$$\int_{AB} e^{|z|^2} dz; AB - \text{відрізок прямої } z_A = 1 + i, z_B = 0.$$

4.

$$\int_L (\sin iz + z) dz; L : \{|z| = 1, \operatorname{Re} z \geq 0\}.$$

5.

$$\int_L z |z| dz; L : \{|z| = 1, \operatorname{Im} z \geq 0\}.$$

6.

$$\int_{AB} (2z + 1) dz; AB : \{y = x^3; z_A = 0; z_B = 1 + i\}.$$

7.

$$\int_{ABC} z \bar{z} dz; AB : \{|z| = 1, \operatorname{Re} z \geq 0, \operatorname{Im} z \geq 0\}, BC - \text{відрізок } z_B = 1, z_C = 0.$$

8.

$$\int_L (\cos iz + 3z^2) dz; L : \{|z| = 1, \operatorname{Im} z \geq 0\}.$$

9.

$$\int_L |z| dz, L: \{ |z| = \sqrt{2}, 3\pi/4 \leq \arg z \leq 5\pi/4 \}.$$

10.

$$\int_{ABC} (z^9 + 1) dz; ABC - \text{ламана } z_A = 0, z_B = 1, z_C = 2i.$$

11.

$$\frac{1}{2i} \int_{|z|=R} \bar{z} dz.$$

12.

$$\int_{ABC} (\sin z + z^5) dz; ABC - \text{ламана } z_A = 0, z_B = 1, z_C = 2i.$$

13.

$$\int_{AB} z \operatorname{Im} z^2 dz; AB - \text{відрізок прямої } z_A = 0, z_B = 1 + i.$$

14.

$$\int_L (z^3 + \sin z) dz; L: \{ |z| = 1, \operatorname{Re} z \geq 0 \}.$$

15.

$$\int_L z |z| dz; L: \{ |z| = 1, \operatorname{Im} z \geq 0 \}.$$

16.

$$\int_{AB} \bar{z}^2 dz; AB: \{ y = x^2; z_A = 0; z_B = 1 + i \}.$$

17.

$$\int_L (z+1)e^z dz; L: \{ |z| = 1, \operatorname{Re} z \geq 0 \}.$$

18.

$$\int_{AB} (z^2 + 7z + 1) dz, AB - \text{ відрізок прямої } z_A = 1, z_B = 1 - i.$$

19.

$$\int_{ABC} |z| dz, ABC - \text{ ламана } z_A = 0, z_B = -1 + i, z_C = 1 + i.$$

20.

$$\int_{AB} (12z^5 + 4z^3 + 1) dz, AB - \text{ відрізок прямої } z_A = 1, z_B = i.$$

21.

$$\int_{AB} \bar{z}^2 dz, AB - \text{ відрізок прямої } z_A = 0, z_B = 1 + i.$$

22.

$$\int_{ABC} z^3 e^{z^4} dz, ABC \text{ ламана } z_A = i, z_B = 1, z_C = 0.$$

23.

$$\int \operatorname{Re} \frac{\bar{z}}{z} dz, AB : \{|z| = 1, \operatorname{Im} z \geq 0\}, BC \text{ відрізок } z_B = 1, z_C = 2.$$

24.

$$\int_{ABC} (z^2 + \cos z) dz, ABC - \text{ ламана } z_A = 0, z_B = 1, z_C = i.$$

25.

$$\int_{ABC} (\operatorname{ch} z + \operatorname{cos} iz) dz, ABC - \text{ ламана } z_A = 0, z_B = -1, z_C = i.$$

26.

$$\int_L |z| \cdot \bar{z} dz, L : \{|z| = 4, \operatorname{Re} z \geq 0\}.$$

27.

$$\int_L (\operatorname{ch} z + z) dz; L: \{|z|=1, \operatorname{Im} z \leq 0\}.$$

28.

$$\int_L |z| \operatorname{Re} z^2 dz; L: \{|z|=R, \operatorname{Im} z \geq 0\}.$$

29.

$$\int_{AB} (3z^2 + 2z) dz; AB: \{y = x^2; z_A = 0; z_B = 1 + i\}.$$

30.

$$\int_{AB} \operatorname{Im} z^3 dz; z_A = 0, z_B = 2 + 2i; AB - \text{відрізок прямої}.$$

Розділ V. СТЕПЕНЕВІ РЯДИ. РЯДИ ЛОРАНА

Степеневим рядом називається функціональний ряд виду

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (z - z_0)^n = a_0 + a_1 (z - z_0) + a_2 (z - z_0)^2 + \dots, \quad (1)$$

де a_n – комплексні числа, коефіцієнти степеневого ряду,
 z_0 – довільне фіксоване комплексне число.

Питання про область збіжності степеневого ряду розв'язує теорема Коші – Адамара.

Нехай дано степеневий ряд (1) і нехай $\overline{\lim}_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = \lambda$.

- при $\lambda = 0$ ряд (1) збігається абсолютно в усій комплексній області;
- при $\lambda = +\infty$ він збігається тільки в точці $z = z_0$ і розбігається в усіх інших точках;
- при $0 < \lambda < +\infty$ ряд збігається абсолютно в крузі $|z - z_0| < \frac{1}{\lambda}$ і розбігається зовні цього круга.

Круг радіуса $R = \frac{1}{\lambda}$ з центром у точці z_0 , в середині якого степеневий ряд (1) збігається абсолютно, а зовні розбігається, називають кругом збіжності степеневого ряду, а число $R = \frac{1}{\lambda}$ — радіусом збіжності, що обчислюється за формулою $R = \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}}$.

В якихось точках кола $|z - z_0| = R$ степеневий ряд може збігатися, а в інших розбігатися.

Структура області збіжності степеневого ряду визначається теоремою Абеля.

Якщо ряд

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (z - z_0)^n$$

збігається в точці $z_1 \neq z_0$, то він абсолютно збігається в крузі $|z - z_0| < |z_1 - z_0|$, причому збіжність буде рівномірною в кожному замкненому крузі, що цілком міститься всередині круга збіжності цього ряду.

Приклад 5.1. Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z+2i)^n}{2^{n(n+1)}}.$$

Розв'язування.

Загальний член ряду $\omega_n = \frac{(z+2i)^n}{2^{n(n+1)}}$, тому $\left| \frac{\omega_{n+1}}{\omega_n} \right| = \frac{|z+2i|^{n+1}}{2^{n+1(n+2)}} \cdot \frac{2^n(n+1)}{|z+2i|^n} = \frac{n+1}{n+2} \cdot \frac{|z+2i|}{2}$;

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{\omega_{n+1}}{\omega_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n+2} \cdot \frac{|z+2i|}{2} = \frac{|z+2i|}{2}.$$

За ознакою Даламбера степеневий ряд збігатиметься, якщо

$$\frac{|z+2i|}{2} < 1 \quad \text{або} \quad |z+2i| < 2.$$

Відповідь. $R=2$.

Приклад 5.2. Знайти область збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2(1+i)^n} (z-i)^n$$

Розв'язування.

Загальний член ряду :

$$\omega_n = \frac{1}{n^2(1+i)^n} (z-i)^n, \text{ тому } \left| \frac{\omega_{n+1}}{\omega_n} \right| = \frac{|z-i|^{n+1}}{(n+1)^2 \cdot |1+i|^{n+1}} \cdot \frac{n^2 \cdot |1+i|^n}{|z-i|^n} = \left(\frac{n}{n+1} \right)^2 \cdot \left| \frac{z-i}{1+i} \right| \rightarrow \frac{|z-i|}{\sqrt{2}}, \text{ коли } n \rightarrow \infty.$$

За ознакою Даламбера степеневий ряд збігатиметься, якщо $\frac{|z-i|}{\sqrt{2}} < 1$ або $|z-i| < \sqrt{2}$, тобто в середині круга радіуса $\sqrt{2}$ з центром в точці i .

Оскільки у кожній точці кола $|z-i| = \sqrt{2}$ наш ряд мажорується збіжним числовим рядом

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2},$$

то область збіжності включає усі точки вказаного кола. $\leq$

Відповідь. $|z-i| \leq \sqrt{2}$.

Завдання 23.

Дослідити на збіжність ряди

1) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\exp(in)}{n^2 + 2n + 3}$

2) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2-i}{3} \right)^{n^2}$

3) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1+i}{2} \right)^n$

4) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n}{n! (e-j)^n}$

5) $\sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{i(2n+i)}{4n} \right]^n$

6) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\exp\left(\frac{\pi i}{n}\right)}{n+3}$

$$7) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln(n^2 + 1)}{n} \times i^n$$

$$8) \sum_{n=1}^{\infty} 2^{-\frac{n}{2}} \times (1 + i)^n \left(\operatorname{Lnctg} \frac{\pi}{4n} \right)^{-2}$$

$$9) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{n^n} \times (2 + i)^n$$

$$10) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n - 1)!}{(n!)^2} \times \frac{i^n}{1 + i^n}$$

$$11) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n + 2i + 1) \ln^2 n}$$

$$12) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\exp(i\sqrt{n})}{n^2}$$

$$13) \sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{n + 2i}{(1 + i)n + 3} \right]^n$$

$$14) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2 + i)^n \times n}{2^n}$$

$$15) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n - i)\sqrt{n}}$$

$$16) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{i^n}{(3n - 1) \ln^2(2n + 1)}$$

$$17) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(3 - i)^n}{n 2^n}$$

$$18) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{(2i)^n}$$

$$19) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(in)^n}$$

$$20) \sum_{n=1}^{\infty} (2i)^n \left(\frac{n + 2}{n + 1} \right)^{-n^2}$$

$$21) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n+1)(3i)^n}{(2n+3)!}$$

$$22) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n+2}{(3n+5)(2i)^n}$$

$$23) \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{i}{3}\right)^n \left(\frac{n-1}{n+1}\right)^{n^2}$$

$$24) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin^2(ni)}{(n+1)\sqrt{n}}$$

$$25) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{2n+1} - \sqrt{n}}{n^2} \exp(in)$$

$$26) \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{3n+1}\right)^{2n+1}$$

$$27) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{i^n n!}{(2n-1)! 2^n}$$

$$28) \sum_{n=1}^{\infty} (2i)^n \left(1 + \frac{2}{n}\right)^{-n^2}$$

$$29) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{i^n}{(3n+5)(\ln^2 n + 4)}$$

$$30) \sum_{n=1}^{\infty} i^n \left(1 - \frac{i}{2n}\right)$$

Завдання 24.

Знайти область збіжності ряду

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(1-i)^n z^n}$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n} z^n$$

$$3. \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{z}{5}\right)^n + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{z}\right)^n$$

$$4. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{5^n (z+1)^n}{2^n \sqrt{3n-1}}$$

$$5. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{(z-2)^n}{(2n+1) \cdot 4^n}$$

$$6. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2 z^n}{n!}$$

$$7. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{(1+2i)^n}{(4-3i)^n} (z-3+i)^n + \frac{n(1+i)^n}{(z-3+i)^n} \right)$$

$$8. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n \cdot 2^{-n}}{(z-2-i)^n}$$

$$9. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z+1-i)^{-1}}{n+i}$$

$$10. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} + in\right) (z+1+i)^n$$

$$11. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z-i)^n}{2^n}$$

$$12. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^n(z-2+i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} (1+in)(z-2+i)^n$$

$$13. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{5^n(1-i)^n}{\sqrt{(3n-2)2^n}}(z-1)^n$$

$$14. \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z+1-i)^n}{3^n(n+1)} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n(n+2)}{(z+1-i)^n}$$

$$15. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{z}\right)^n + \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{z}{4}\right)^n$$

$$16. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{(z+1-i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} n(z+1-i)^n$$

$$17. \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(1-i)^n}{(n+1)(n+2)}(z+1)^n$$

$$18. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{z^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{3^{n+1}}$$

$$19. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^{-n}}{\cos in}$$

$$20. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{5^n(z+1)^n}$$

$$21. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin in}{(z-i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z-i)^n}{n!}$$

$$22. \frac{-i}{2(z-i)} + \frac{1}{4} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(z-i)^n}{(2i)^n}$$

$$23. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n - 1}{(z+1)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z+1)^n}{(i+n)^n}$$

$$24. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^4 \cdot z^n} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^n}{n \cdot 2^n}$$

$$25. \sum_{n=0}^{\infty} \cos in \cdot z^n$$

$$26. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n + 1}{(z+2i)^n}$$

$$27. \sum_{n=1}^{\infty} e^n (iz)^{-1}$$

$$28. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{n^n} (z-i)^n$$

$$29. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(1+i)^n (z+i)^n}{(n+1)(n+2)}$$

$$30. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2 z^n}{(2n)!}$$

Завдання 25.

Знайти область збіжності рядів:

- 1) $\sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{(1+2i)^n}{(4-3i)^n} (z-3+i)^n + \frac{n(1+i)^n}{(z-3+i)^n} \right]$
- 2) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^n(z-2+i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} (1+in)(z-2+i)^n$
- 3) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z+1-i)^n}{3^n(n+1)} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n(n+2)}{(z+1-i)^n}$
- 4) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{z}\right)^n + \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{z}{4}\right)^{2n}$
- 5) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{(z+1-i)^n} \sum_{n=0}^{\infty} n(z+1-i)^n$
- 6) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{z^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{3^{n+2}}$
- 7) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin n}{(z-i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z-i)^n}{n!}$
- 8) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n-1}{(z+1)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z+1)^n}{(i+n)^n}$
- 9) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^3 z^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n 2^n}$
- 10) $\sum_{n=0}^{\infty} \cos n + (z+2i)^n + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n+1}{(z+2i)^n}$
- 11) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z+1-i)^n}{n+i} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(1+i)^n(z+1-i)^n}{(n+1)(n+2)}$
- 12) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z-i)^n}{2^n} + \sum_{n=1}^{\infty} e^n + (z-i)^n$
- 13) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2 z^n}{(2n)!} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^{-n}}{\cos n}$
- 14) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n(z-2-i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(z-2-i)^n}{(2n+1)+4^n}$

- 15) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^{in}}{(z+i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z+i)^n}{\exp(in+1/2)}$
- 16) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(3+4i)^n}{(z+2i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{z+2i}{n}\right)^n$
- 17) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^n(z+2+i)^n} + \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{n} + in\right)(z+2+i)^n$
- 18) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{4^n(z-i)^n}{(n+1)!} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n} \ln(1+n)(z-i)^n}$
- 19) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt[n]{3}-1}{n}(z+2i)^n + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \ln^2 n (z+2i)^n}$
- 20) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n^2} + z^n + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)z^{2n}}$
- 21) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(i+z)^n}{(n+2) \ln^2(2n+1)} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n 5^n (i+z)^n}$
- 22) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)(z-2i)^i}{n^3 4^n} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n}{(n+1)(z-2i)^n}$
- 23) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^n(z-2i+1)^n}{n!} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n 3^n}{(z-2i+1)^n}$
- 24) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n(z+2+i)^n}{1+n^4} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n+1}-\sqrt{n-1}}{n(z+2+i)^n}$
- 25) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z+4i)^{2n}}{n \ln n} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)}{(2n)!(z+4i)^n}$
- 26) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!(z-i)^{2n}}{n^n} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4n^2+1}{n\sqrt{n}} \left(\frac{4}{z-i}\right)^n$
- 27) $\sum_{n=1}^{\infty} (z+1+2i)^n \sin \frac{\pi}{3^n} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4^n \ln(1+n)}{(z+1+2i)^n}$
- 28) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z+4i)}{9^n(2n+1)} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n^2+2}-n} \left(\frac{3}{z+4i}\right)^n$

$$29) \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+1}{3n+1} \right)^n (z+5i)^n + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n(2n+1)}{(z+5i)^n}$$

$$30) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z-i+2)^n}{3^n + \sqrt{1+2n}} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{n^2(z-i+2)^n}$$

Завдання 26

Варіант №1

Знайти область збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{z} \right)^n + \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{z}{4} \right)^n$$

Варіант №2

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} (2iz)^n$$

Варіант №3

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{nz^n}{2^{in}}$$

Варіант №4

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \cos(in)z^n$$

Варіант №5

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{z^n}{Ln(in)} \right)$$

Варіант №6

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} e^{in^2} \left(\frac{z}{2} \right)^n$$

Варіант №7

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} (1+n!) \left(\frac{z}{in} \right)^n$$

Варіант №8

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} 3^{in} z^n$$

Варіант №9

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \cos^2(in)z^n$$

Варіант №10

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} e^{\frac{\pi i}{n}} z^n$$

Варіант №11

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^{in}}{n^i} z^n$$

Варіант №12

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \sin(in^2)z^n$$

Варіант №13

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \sin(in)z^n$$

Варіант №14

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^{in}}{n^2} z^n$$

Варіант №15

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} (n+1)e^{in} z^n$$

Варіант №16

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^{in} z^n}{3^n}$$

Варіант №17

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \cos(in^2) z^n$$

Варіант №18

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{z}{in} \right)^n$$

Варіант №19

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} (in + 1)z^n$$

Варіант №20

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{z}{2i} \right)^n$$

Варіант №21

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} n \sin(in)z^n$$

Варіант №22

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} 2^{in} \frac{z^n}{n}$$

Варіант №23

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{i^{in}}$$

Варіант №24

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{in}}{n} z^n$$

Варіант №25

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{\sin(in)}{5^n} z^n$$

Варіант №26

Знайти область збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^n}{\sin ni} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^{-n}}{\cos in}$$

Варіант №27

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^n}{ne^{in^2}}$$

Варіант №28

Знайти область збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{z^{n+1}} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{3^{n-1}}$$

Варіант №29

Знайти область збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{z}{5}\right)^n + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{z^n}$$

Варіант №30

Знайти радіус збіжності ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \ln(in) z^n$$

Узагальненням степеневого ряду

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(z - z_0)^n$$

упорядкованого за цілими невід'ємними степенями $z - z_0$, буде ряд виду

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} a_n(z - z_0)^n,$$

що називається рядом Лорана. Числа a_n називаються коефіцієнтами ряду. Ряд Лорана треба розуміти як суму двох рядів

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(z - z_0)^n \text{ і } \sum_{n=1}^{\infty} a_{-n}(z - z_0)^{-n} \quad (2)$$

перший з них називається правильною частиною ряду Лорана, другий – головною частиною цього ряду.

Ряд Лорана збіжний у точці z тоді і тільки тоді, коли в цій точці збігаються обидва ряди (2).

Припустивши, що ряд

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(z - z_0)^n$$

збігається в крузі $|z - z_0| < R$, а ряд

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_{-n}(z - z_0)^{-n}$$

в області $|z - z_0| > R_1 = \frac{1}{r}$ і якщо при цьому $R_1 < R$, то ряд Лорана збігатиметься в області

$$R_1 < |z - z_0| < R \quad (3)$$

Область (3) є, взагалі кажучи, деяке кругове кільце, що може виродитись в круг $|z - z_0| < R$ (при $R_1 = 0$ і $R < \infty$) з виключеною точкою $z = z_0$, в усю комплексну площину з виключеною точкою $z = z_0$ (при $R_1 = 0$ і $R = \infty$); у зовнішню частину круга $|z - z_0| \leq R_1$ (при $R_1 > 0$ і $R = \infty$). Отже, областю збіжності ряду Лорана (1) є кругове кільце, сума ряду – функція, аналітична в ньому. Кожну функцію $f(z)$, однозначну і аналітичну в круговому кільці, можна подати в цьому кільці збіжним рядом Лорана

$$f(z) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k(z - z_0)^k.$$

Коефіцієнти a_k цього ряду визначаються за формулою

$$a_k = \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma_\rho} \frac{f(z)}{(z - z_0)^{k+1}} dz \quad (k = 0, \pm 1, \pm 2, \dots),$$

де Γ_ρ – коло радіуса ρ з центром у точці z_0 , $R_1 < \rho < R$.

Розглянемо три різні розклади в ряд Лорана однієї і тієї ж функції:

$$1. \frac{2}{(z-1)(z-3)} = \frac{1}{z-3} - \frac{1}{z-1} = -\frac{1}{3\left(1-\frac{z}{3}\right)} + \frac{1}{1-z} = -\sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{3^{n+1}} + \sum_{n=0}^{\infty} z^n =$$

$$= -\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3^{n+1}} + 1\right) z^n, \text{ якщо } |z| < 1;$$

$$2. \frac{2}{(z-1)(z-3)} = \frac{1}{z-3} - \frac{1}{z-1} = -\frac{1}{3\left(1-\frac{z}{3}\right)} - \frac{1}{z\left(1-\frac{1}{z}\right)} = -\sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{3^{n+1}} - \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{z^{n+1}},$$

якщо $1 < |z| < 3$;

$$3. \frac{2}{(z-1)(z-3)} = \frac{1}{z-3} - \frac{1}{z-1} = \frac{1}{z\left(1-\frac{3}{z}\right)} - \frac{1}{z\left(1-\frac{1}{z}\right)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^n}{z^{n+1}} - \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{z^{n+1}} =$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^n - 1}{z^{n+1}}, \text{ коли } 3 < |z| < \infty.$$

Цей факт не суперечить теоремі про єдиність розкладу аналітичної функції в степеневий ряд, оскільки одержані розклади мають місце для різних множин.

Завдання 27.

Розвинути в ряд Лорана функції (в заданій області)

1. $z^4 \cos \frac{1}{z}$ в околі точки $z = 0$

2. $\frac{1 + \cos z}{z^4}$ в околі точки $z = 0$

3. $\frac{1}{(z+2)(1+z^2)}$ ($1 < |z| < 4$)

4. $\frac{1}{(z^2 + 2z - \gamma)}$ ($1 < |z+2| < 4$)

5. $\frac{z^2 - z + 3}{z^3 - 3z + 2}$ $|z| < 1$
6. $\frac{\sin z}{z^2}$ в околі точки $z = 0$
7. $\frac{e^z}{z^3}$ в околі точки $z = 0$
8. $\frac{\sin^2 z}{z}$ в околі точки $z = 0$
9. $\frac{e^z}{z - 1}$ в околі точки $z = 0$
10. $z^3 e^{\frac{1}{z}}$ в околі точки $z = 0$
11. $\frac{1}{z} \sin^2 \frac{1}{z}$ в околі точки $z = 0$
12. $\frac{e^{2z} - 1}{z}$ в околі точки $z = 0$
13. $\frac{1 - e^{-z}}{z^3}$ в околі точки $z = 0$
14. $\frac{1}{z^2 + z}$ $(0 < |z| < 1)$
15. $\frac{z + 4}{z^2 + 3z + 2}$ $(1 < |z| < 2)$
16. $\frac{4}{z^2 - 1}$ $(1 < |z + 2| < 3)$
17. $\frac{1}{z^2 + 2z - 8}$ $(1 < |z + 2| < 4)$
18. $\frac{z + 2}{z^2 - 4z + 3}$ $(2 < |z - 1| < \infty)$
19. $\frac{z}{(z^2 - 4)(z^2 - 1)}$ $(1 < |z| < 2)$
20. $\frac{1}{z^2 + z}$ $(1 < |z| < +\infty)$

21. $\frac{z^2 - z + 3}{z^2 - 3z + 2}$ ($1 < |z| < 2$)
22. $\frac{z}{(z-2)(z-3)}$ ($3 < |z| < +\infty$)
23. $\frac{1}{(z+2)(1+z^2)}$, ($4 < |z| < \infty$)
24. $\frac{2z-3}{z^2-3z+2}$, ($0 < |z-1| < 1$)
25. $\frac{1}{(z^2-4)^2}$, ($4 < |z+2| < +\infty$)
26. $\frac{2z+1}{z^2+z-2}$, ($1 < |z| < 2$)
27. $\frac{z^2-z+3}{z^2-3z+2}$, ($2 < |z| < +\infty$)
28. $e^{z+\frac{1}{z}}$, ($0 < |z| < \infty$)
29. $\sin z \sin \frac{1}{z}$, ($0 < |z| < \infty$)
30. $\frac{z^2-2z+5}{(z-2)(z^2+1)}$, ($1 < |z| < 2$)

Завдання 28

Знайти всі лоранівські розклади даної функції за степенями z .

1. $\frac{z-2}{2z^3+z^2-z}$	2. $\frac{z-4}{z^4+z^3-2z^2}$	3. $\frac{3z-18}{2z^3+3z^2-9z}$
4. $\frac{2z-16}{z^4+2z^3-8z^2}$	5. $\frac{5z-50}{2z^3+5z^2-25z}$	6. $\frac{3z-36}{z^4+3z^3-18z^2}$
7. $\frac{7z-98}{2z^3+7z^2-49z}$	8. $\frac{4z-64}{z^4+4z^3-32z^2}$	9. $\frac{9z-162}{2z^3+9z^2-81z}$
10. $\frac{5z-100}{z^4+5z^3-50z^2}$	11. $\frac{11z-242}{2z^3+11z^2-121z}$	12. $\frac{6z-144}{z^4+6z^3-72z^2}$
13. $\frac{13z-338}{2z^3+12z^2-169z}$	14. $\frac{7z-196}{z^4+7z^3-98z^2}$	15. $\frac{15z-450}{2z^3+15z^2-225z}$

16. $\frac{8z - 256}{z^4 + 8z^3 - 128z^2}$	17. $\frac{z + 2}{z + z^2 - 2z^3}$	18. $\frac{z + 4}{2z^2 + z^3 - z^4}$
19. $\frac{3z + 18}{9z + 3z^2 - 2z^3}$	20. $\frac{2z + 16}{8z^2 + 2z^3 - z^4}$	21. $\frac{5z + 50}{25z + 5z^2 - 2z^3}$
22. $\frac{3z + 36}{18z^2 + 3z^3 - z^4}$	23. $\frac{7z + 98}{49z + 7z^2 - 2z^3}$	24. $\frac{4z + 64}{32z^2 + 4z^3 - z^4}$
25. $\frac{9z + 162}{81z + 9z^2 - 2z^3}$	26. $\frac{5z + 100}{50z^2 + 5z^3 - z^4}$	27. $\frac{11z + 242}{121z + 11z^2 - 2z^3}$
28. $\frac{6z + 144}{72z^2 + 6z^3 - z^4}$	29. $\frac{13z + 338}{169z + 13z^2 - 2z^3}$	30. $\frac{7z + 196}{98z^2 + 7z^3 - z^4}$
31. $\frac{15z + 450}{225z + 15z^2 - 2z^3}$		

Завдання 29

Знайти всі лоранівські розклади даної функції за степенями $z - z_0$.

1. $\frac{z + 1}{z(z - 1)}, z_0 = 1 + 2i.$	2. $\frac{z + 1}{z(z - 1)}, z_0 = 2 - 3i.$
3. $\frac{z + 1}{z(z - 1)}, z_0 = -3 - 2i.$	4. $\frac{z + 1}{z(z - 1)}, z_0 = -2 + i.$
5. $\frac{z - 1}{z(z + 1)}, z_0 = 1 + 3i.$	6. $\frac{z - 1}{z(z + 1)}, z_0 = 2 - i.$
7. $\frac{z - 1}{z(z + 1)}, z_0 = -1 + 2i.$	8. $\frac{z - 1}{z(z + 1)}, z_0 = -2 - 3i.$
9. $\frac{z + 3}{z^2 - 1}, z_0 = 2 + i.$	10. $\frac{z + 3}{z^2 - 1}, z_0 = 3 - i.$
11. $\frac{z + 3}{z^2 - 1}, z_0 = -2 + 3i.$	12. $\frac{z + 3}{z^2 - 1}, z_0 = -2 - 2i.$

13. $\frac{z}{z^2+1}, z_0 = 2+i.$	14. $\frac{z}{z^2+1}, z_0 = 1-2i.$
15. $\frac{z}{z^2+1}, z_0 = -3+i.$	16. $\frac{z}{z^2+1}, z_0 = -3-2i.$
17. $4 \cdot \frac{z+2}{(z-1)(z+3)}, z_0 = -2+2i.$	18. $4 \cdot \frac{z+2}{(z-1)(z+3)}, z_0 = 1-3i.$
19. $4 \cdot \frac{z+2}{(z-1)(z+3)}, z_0 = -3-i.$	20. $4 \cdot \frac{z+2}{(z-1)(z+3)}, z_0 = -2+i.$
21. $4 \cdot \frac{z-2}{(z+1)(z-3)}, z_0 = -1-2i.$	22. $4 \cdot \frac{z-2}{(z+1)(z-3)}, z_0 = 3+i.$
23. $4 \cdot \frac{z-2}{(z+1)(z-3)}, z_0 = 2-2i.$	24. $4 \cdot \frac{z-2}{(z+1)(z-3)}, z_0 = -2-i.$
25. $\frac{2z}{z^2+4}, z_0 = -1-3i.$	26. $\frac{2z}{z^2+4}, z_0 = -3+2i.$
27. $\frac{2z}{z^2+4}, z_0 = 2+3i.$	28. $\frac{2z}{z^2+4}, z_0 = 3+2i.$
29. $\frac{2z}{z^2-4}, z_0 = -1+3i.$	30. $\frac{2z}{z^2-4}, z_0 = 2+2i.$
31. $\frac{2z}{z^2-4}, z_0 = 3-2i.$	

Завдання 30

Дану функцію розкласти в ряд Лорана в околі точки z_0 .

1. $z \cos \frac{1}{z-2}, z_0 = 2.$	2. $\sin \frac{z}{z-1}, z_0 = 1.$
3. $ze^{z/(z-5)}, z_0 = 5.$	4. $\sin \frac{2z-z}{z+2}, z_0 = -2.$

5. $\cos \frac{3z}{z-i}, z_0 = i.$	6. $\sin \frac{5z}{z-2i}, z_0 = 2i.$
7. $\sin \frac{3z-i}{3z+i}, z_0 = -\frac{i}{3}.$	8. $z \cos \frac{3z}{z-1}, z_0 = 1.$
9. $z \sin \frac{z}{z-1}, z_0 = 1.$	10. $(z-3) \cos \pi \frac{z-3}{z}, z_0 = 0.$
11. $z^2 \sin \pi \frac{z+1}{z}, z_0 = 0.$	12. $z \cos \frac{z}{z+2i}, z_0 = -2i.$
13. $\cos \frac{z^2-4z}{(z-2)^2}, z_0 = 2.$	14. $\sin \frac{z+i}{z-i}, z_0 = i.$
15. $\sin \frac{z}{z-3}, z_0 = 3.$	16. $ze^{\frac{1}{z-2}}, z_0 = 2.$
17. $e^{\frac{z}{z-3}}, z_0 = 3.$	18. $\sin \frac{2z}{z-4}, z_0 = 4.$
19. $\sin \frac{z^2-4z}{(z-2)^2}, z_0 = 2.$	20. $e^{\frac{4z-2z^2}{(z-1)^2}}, z_0 = 1.$
21. $ze^{\frac{\pi}{z-a}}, z_0 = a.$	22. $ze^{\frac{\pi z}{z-\pi}}, z_0 = \pi.$
23. $z \sin \pi \frac{z+2}{z}, z_0 = 0.$	24. $z \cos \pi \frac{z+3}{z-1}, z_0 = 1.$
25. $z^2 \sin \frac{z+3}{z}, z_0 = 0.$	26. $z \sin \frac{z^2-2z}{(z-1)^2}, z_0 = 1.$
27. $z \cos \frac{z}{z-3}, z_0 = 3.$	28. $z \sin \pi \frac{z-1}{z-2}, z_0 = 2.$
29. $z \cos \frac{z}{z-5}, z_0 = 5.$	30. $ze^{\frac{z}{z-4}}, z_0 = 4.$
31. $z \sin \frac{\pi z}{z-a}, z_0 = a.$	

Розділ VI. ЛИШКИ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

Якщо функція $f(z)$ аналітична в кільці $0 < |z-a| < \rho$, то точка a є або ізольованою особливою точкою однозначного характеру даної функції, або точкою аналітичності; сама ж функція зображається в кільці рядом Лорана

$$f(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} C_n (z-a)^n.$$

Інтегральним лишком однозначної аналітичної функції $f(z)$ в ізольованій особливій точці a називається коефіцієнт при $\frac{1}{z-a}$ у її розкладі в ряд Лорана в околі цієї точки.

Якщо функція $f(z)$ аналітична в околі нескінченно віддаленої точки, то її лишком в цій точці називатимемо коефіцієнт при $\frac{1}{z}$ в її розкладі в ряд Лорана, але з протилежним знаком:

$$\operatorname{res}_{\infty} f(z) = -C_1 = -\frac{1}{2\pi i} \oint_L f(z) dz.$$

Якщо a є усувна особлива точка функції $f(z)$, то в її лорановому розкладі коефіцієнти $C_n = 0$ для $n = -1, -2, -n, \dots$. Тому лишок функції відносно усвної особливої точки дорівнює нулю.

Якщо a – полюс чи істотна особлива точка, то лишок функції $f(z)$ відносно такої точки, взагалі кажучи, відмінний від нуля і обчислювати його можна за формулою

$$\operatorname{res}_{z=a} f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_L f(z) dz.$$

У тому ж випадку, коли a – полюс, його можна знайти іншим способом.

Нехай a – простий полюс функції $f(z)$. Тоді розклад функції $f(z)$ в околі точки a матиме вигляд

$$f(z) = \frac{C_{-1}}{z-a} + \sum_0^{\infty} C_n (z-a)^n,$$

звідси $(z-a)f(z) = C_{-1} + (z-a) \sum_0^{\infty} C_n (z-a)^n$,

тому

$$\operatorname{res}_{z=a} f(z) = C_{-1} = \lim_{z \rightarrow a} (z-a)f(z).$$

Наприклад,

$$\operatorname{res}_{z=1} \frac{2z}{(z-1)(3z+1)} = \lim_{z \rightarrow 1} \frac{2z}{3z+1} = \frac{1}{2},$$

Лишок функції особливо просто обчислюється у випадку простого полюса, коли функція має вид частки двох функцій, аналітичних в околі точки a : $f(z) = \frac{\varphi(z)}{\psi(z)}$, причому $\varphi(a) \neq 0, \psi(a) = 0, \psi'(a) \neq 0$.

З того, що $\psi(a) = 0, \psi'(a) \neq 0$, випливає, що a – простий нуль функції $\psi(z)$, а отже простий полюс функції $f(z)$ ($\varphi(a) \neq 0$).

Далі матимемо

$$\operatorname{res}_{z=a} f(z) = \operatorname{res}_{z=a} \frac{\varphi(z)}{\psi(z)} = \lim_{z \rightarrow a} (z - a) \frac{\varphi(z)}{\psi(z)} = \lim_{z \rightarrow a} \frac{\varphi(z)}{\frac{\psi(z) - \psi(a)}{z - a}} = \frac{\varphi(a)}{\psi'(a)}.$$

Наприклад,

$$\operatorname{res}_{z=0} \operatorname{ctg} z = \operatorname{res}_{z=0} \frac{\cos z}{\sin z} = \lim_{z \rightarrow 0} \frac{\cos z}{(\sin z)'} = 1.$$

Якщо ж a – полюс порядку n , то лоранове розвинення функції в околі точки a (z не дорівнює a) матиме вигляд

$$f(z) = \frac{c_n}{(z-a)^n} + \frac{c_{-n+1}}{(z-a)^{n-1}} + \dots + \frac{c_{-1}}{z-a} + \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n,$$

Звідки

$$\begin{aligned} (z-a)^n f(z) &= c_{-n} + c_{-(n-1)}(z-a) + \dots + c_{-1}(z-a)^{n-1} \\ &+ (z-a)^n \sum_0^{\infty} c_n (z-a)^n. \end{aligned}$$

Після $(n-1)$ – кратного диференціювання матимемо $\frac{d^{n-1}}{dz^{n-1}} = (n-1)! c_{-1} + \dots$

Отже,

$$\operatorname{res}_{z=a} f(z) = c_{-1} = \frac{1}{(n-1)!} \lim_{z \rightarrow a} \frac{d^{n-1}}{dz^{n-1}} [(z-a)^n f(z)].$$

Наприклад,

$$\operatorname{res}_{z=1} \frac{2z-1}{(z-1)^2(z+2)} = \frac{1}{1!} \lim_{z \rightarrow 1} \frac{d}{dz} \left(\frac{2z-1}{z+2} \right) = \lim_{z \rightarrow 1} \frac{2(z+2) - (2z-1)}{(z+2)^2} = \frac{5}{9}$$

В істотно особливій точці лишок знаходять, розкладаючи функцію в ряд Лорана та беручи коефіцієнти при $(z - a)^{-1}$.

Якщо $f(z)$ – аналітична функція в області D і L – кусково-гладкий контур, то за інтегральною теоремою Коші інтеграл від функції $f(z)$ по L дорівнює нулеві. Коли ж в середині L міститься скінченне число ізольованих особливих точок функції $f(z)$, то значення інтеграла обчислюватимемо згідно з основною теоремою про лишки.

Інтеграл від функції по контуру області, в якій вона аналітична, за винятком скінченної кількості ізольованих особливих точок, дорівнює добутку $2\pi i$ на суму лишків в усіх цих особливих точках:

$$\int_L f(z) dz = 2\pi i \sum_{k=1}^n \operatorname{Res}_{z=a_k} f(z).$$

Приклад 6.1. Обчислити інтеграл $I = \int_{|z|=4} \frac{e^{z-1}}{z-2} dz$

Розв'язування .

Функція $f(z) = \frac{1}{z-2} e^{1/(z-1)}$ має в крузі $|z| < 4$ дві особливі точки:

$z=1$ та $z=2$.

Отже, $I = 2\pi i (\operatorname{res}_{z=1} f(z) + \operatorname{res}_{z=2} f(z))$

Оскільки

$$e^{\frac{1}{z-1}} = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!(z-1)^n}, \quad \frac{1}{z-2} = -\frac{1}{1-(z-1)} = -\sum_{n=0}^{\infty} (z-1)^n,$$

то $\operatorname{res}_{z=1} f(z) = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!} = -(e-1) = 1-e$.

$$\operatorname{res}_{z=2} f(z) = e^{\frac{1}{z-1}} \Big|_{z=2} = e.$$

Відповідь. $I = 2\pi i$

Завдання 31

Знайти усі особливі точки функції, визначивши їх характер.

1. $\frac{1}{1-\sin z}$

2. $\frac{z^2}{\cos z - 1}$
3. $\frac{1 - \sin z}{\cos z}$
4. $\frac{z - \pi}{\sin^2 z}$
5. $\frac{1}{\cos z - \frac{1}{2}}$
6. $z^2 \sin \frac{1}{z}$
7. $(z - 1) \cos \frac{1}{(z-1)^2}$
8. $\tan^2 2z$
9. $\frac{1}{z^3(z^2+4)^2}$
10. $z^2 e^{\frac{1}{z}}$
11. $\frac{1}{z - \sin z}$
12. $\frac{1}{\cos z - 1 + \frac{z^2}{2}}$
13. $\frac{1}{e^{-z} + z - 1}$
14. $\frac{2z+3}{(z+1)^3(z^2-3z+2)^2}$
15. $\frac{\sin z - 3 \cos^2 z}{z(z^2+9)^2}$
16. $\frac{1}{z} e^{\frac{z+1}{z}}$
17. $\frac{1 + \cos \pi z}{(3z^2 + z - 2)^2}$
18. $\frac{1}{2 + z^2 - 2 \operatorname{ch} z}$
19. $\frac{1 - \cos z}{z^2}$
20. $e^{\frac{1}{z+2}}$
21. $\cos \frac{1}{z}$
22. $\frac{\sinh z}{z - \sinh z}$
23. $\frac{1}{e^{-z} - 1}$
24. $\frac{z}{z^6 + 2z^5 + z^4}$
25. $\frac{z^2}{\cos z - 1}$

26. $\frac{1-\sin z}{\cos z}$

27. $\sin \frac{\pi}{z+1}$

28. $e^{-\frac{1}{z^2}}$

29. $\cosh \frac{1}{z}$

30. $\frac{1}{z^3(2-\cos z)}$

Завдання 32Визначити тип особливої точки $z=0$ для даної функції.

1. $\frac{e^{9z} - 1}{\sin z - z + z^3/6}$	2. $z^3 e^{7/z^2}$	3. $\frac{\sin 8z - 6z}{\cos z - 1 + z^2/2}$
4. $\frac{\cos 7z - 1}{\operatorname{sh} z - z - z^3/6}$	5. $\frac{\operatorname{sh} 6z - 6z}{\operatorname{ch} z - 1 - z^2/2}$	6. $\frac{\operatorname{ch} 5z - 1}{e^z - 1 - z}$
7. $z \sin \frac{6}{z^2}$	8. $\frac{e^z - 1}{\sin z - z + z^3/6}$	9. $\frac{\sin z^2 - z^2}{\cos z - 1 + z^2/2}$
10. $\frac{\cos z^2 - 1}{\operatorname{sh} z - z - z^3/6}$	11. $\frac{e^{5z} - 1}{\operatorname{ch} z - 1 - z^2/2}$	12. $\frac{\sin 4z - 4z}{e^z - 1 - z}$
13. $z^4 \sin \frac{5}{z^2}$	14. $\frac{\cos 3z - 1}{\sin z - z + z^3/6}$	15. $\frac{\operatorname{sh} 2z - 2z}{\cos z - 1 + z^2/2}$
16. $\frac{\operatorname{ch} 2z - 1}{\operatorname{sh} z - z - z^3/6}$	17. $\frac{e^{z^3}}{\operatorname{ch} z - 1 - z^2/2}$	18. ze^{4/z^3}
19. $\frac{\sin z^3 - z^3}{e^z - 1 - z}$	20. $\frac{\cos z^3 - 1}{\sin z - z + z^3/6}$	21. $\frac{e^{7z} - 1}{\cos z - 1 + z^2/2}$
22. $\frac{\sin 6z - 6z}{\operatorname{sh} z - z - z^3/6}$	23. $z \sin \frac{3}{z^3}$	24. $\frac{\cos 5z - 1}{\operatorname{ch} z - 1 - z^2/2}$

25. $\frac{\operatorname{sh} 4z - 4z}{e^z - 1 - z}$.	26. $\frac{\operatorname{ch} 3z - 1}{\sin z - z + z^3/6}$.	27. $\frac{e^{z^4} - 1}{\cos z - 1 + z^2/2}$.
28. $\frac{\sin z^4 - z^4}{\operatorname{sh} z - z - z^3/6}$.	29. $z \cos \frac{2}{z^3}$.	30. $\frac{\cos z^4/2}{\operatorname{ch} z - 1 - z^2/2}$.
31. $(e^{z^5} - 1)/(e^z - 1 - z)$.		

Завдання 33

Для даної функції знайти ізольовані точки і визначити їх тип.

1. $e^{1/z} / \sin(1/z)$.	2. $1/\cos z$.	3. $\operatorname{tg}^2 z$.
4. $z \operatorname{tg} z e^{1/z}$.	5. $\frac{e^z - 1}{z^3(z+1)^3}$.	6. $\frac{z^2 + 1}{(z-i)^2(z^2+4)}$.
7. $\frac{(z+\pi)\sin \frac{\pi}{2}z}{z \sin^2 z}$.	8. $\operatorname{tg} \frac{1}{z}$.	9. $\operatorname{ctg} \frac{1}{z}$.
10. $\frac{1}{e^z + 1}$.	11. $\operatorname{ctg} \pi z$.	12. $\frac{\sin \pi z}{(z-1)^3}$.
13. $\frac{1}{\sin z^2}$.	14. $\frac{\sin 3z - 3 \sin z}{z(\sin z - z)}$.	15. $\frac{1}{e^z - 1} - \frac{1}{z}$.
16. $\frac{e^z - 1}{\sin \pi z}$.	17. $\operatorname{th} z$.	18. $\frac{\sin z}{z^3(1 - \cos z)}$.
19. $\frac{e^{1/z}}{(e^z - 1)(1 - z)^3}$.	20. $\frac{1}{z^2} + \sin \frac{1}{z^2}$.	21. $\frac{z^2}{(z^2 - 4)^2 \cos \frac{1}{z-2}}$.
22. $z^2 \sin \frac{1}{z}$.	23. $\frac{\cos \frac{\pi}{2}z}{z^4 - 1}$.	24. $\frac{\sin \pi z}{(z^3 - 1)^2}$.

25. $\frac{\sin^3 z}{z(1 - \cos z)}$	26. $\operatorname{ctg} \frac{1}{z} - \frac{1}{z^2}$	27. $\frac{\sin 3z^2}{z(z^3 + 1)} e^{1/z}$
28. $\frac{\cos \pi z}{(4z^2 - 1)(z^2 + 1)}$	29. $\frac{\sin 3z}{z(1 - \cos z)}$	30. $\frac{2z - \sin 2z}{z^2(z^2 + 1)}$
31. $\frac{\sin \pi z}{z^4 - 1} e^{1/z}$		

Завдання 34.

Обчислити усі лишки функції.

$$1. f(z) = \frac{e^z - 1 - z}{(1 - \cos 2z) \sin z}$$

$$2. f(z) = \frac{\sin z^2}{(z^3 - \frac{\pi}{4} z^2)}$$

$$3. f(z) = z^2 \sin \frac{1}{z}$$

$$4. f(z) = \cos \frac{1}{z} + z^3$$

$$5. f(z) = \frac{\sin \frac{1}{z}}{1 - z}$$

$$6. f(z) = \frac{e^z}{(z+1)^3(z-2)}$$

$$7. f(z) = e^{\frac{z^2+1}{z}}$$

$$8. f(z) = \frac{z}{(z-1)^3(z+2)^2}$$

$$9. f(z) = \frac{\sin 2z}{(z+i)(z-\frac{i}{2})^2}$$

$$10. f(z) = e^{z^2 + \frac{1}{z^2}}$$

$$11. f(z) = e^{\frac{z}{z-1}}$$

$$12. f(z) = z^3 e^{\frac{1}{z}}$$

$$13. f(z) = e^{\frac{1}{z^2}} \cos z, \text{ res } f(0) - ?$$

$$14. f(z) = \frac{z^2}{\cosh z - 1 - \frac{z^2}{2}}, \text{ res } f(0) - ?$$

$$15. f(z) = \frac{e^{\frac{1}{z}}}{1-z}$$

$$16. f(z) = z^2 \sin \frac{1}{z+1}$$

$$17. f(z) = \frac{\tan z}{z^2 - \frac{\pi}{4}z}$$

$$18. f(z) = \frac{e^{\pi z}}{z-i}$$

$$19. f(z) = \frac{e^{iz}}{(z^2-1)(z+3)}$$

$$20. f(z) = \frac{1-\cos z}{z^3(z-3)}$$

$$21. f(z) = e^{-\frac{1}{z^2}} / (1+z^4)$$

$$22. f(z) = e^z / z^3 (z-1)$$

$$23. f(z) = \operatorname{ch} z / (z^2+1)(z-3)$$

$$24. f(z) = \cos z / z^3 - \frac{\pi}{2} z^2$$

$$25. f(z) = (1-\operatorname{ch} z) \operatorname{sh} z / (1-\cos z) \sin^2, \text{ res } f(0) - ?$$

$$26. f(z) = z^3 \sin \frac{1}{z^2}$$

$$27. f(z) = \sin 2z - 2z / (1-\cos z)^2, \text{ res } f(0) - ?$$

$$28. f(z) = 1/z^4 + 1$$

$$29. f(z) = \sin 3z - 3 \sin z / (\sin z - z) \sin z, \text{ res } f(0) - ?$$

$$30. f(z) = e^z \sin \frac{1}{z^2}$$

Завдання 35

З допомогою лишків обчисліть (контурні) інтеграли.

$$1. \int_c \frac{e^z dz}{z^2(z^2-9)}, \text{ c: } |z|=1$$

2. $\int_c \frac{\sin z}{(z+1)^3} dz$, $c: |z|=2$
3. $\int_c z^2 \sin \frac{1}{z} dz$, $c: |z|=\frac{1}{2}$
4. $\int_c (z+1)e^{\frac{1}{z}} dz$, $c: |z|=\frac{1}{3}$
5. $\int_c \frac{\cos^3 \frac{z}{2}}{z^2-4} dz$, $c: \frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1$
6. $\int_c \frac{e^{z^2}-1}{z^3-iz^2} dz$, $c: |z-i|=3$
7. $\int_c \frac{dz}{z^5+z^3}$, $c: |z|=3$
8. $\int_c \frac{z dz}{1-\cos z}$, $c: |z|=5$
9. $\int_c \frac{e^z}{z^4(z^2-1)} dz$, $c: |z|=3$
10. $\int_c \left(\sin \frac{1}{z^2} + e^{z^2} \cos z \right) dz$, $c: |z|=\frac{2}{3}$
11. $\int_c z^n e^{\frac{1}{3z}} dz$, $c: |z|=4$
12. $\int_c \frac{z+1}{z^2+2z-3} dz$, $c: x^2 + y^2 = 16$
13. $\int_c \frac{dz}{(z-1)^2(z^2+1)}$, $c: |z|=4$
14. $\int_c \frac{e^z dz}{z(1-z)^3}$, $c: |z|=1,5$
15. $\int_c \frac{dz}{z^5+z^3}$, $c: |z|=2$
16. $\int_c \frac{dz}{1+z^4}$, $c: |z+1|=1$
17. $\int_c \frac{dz}{1+z^4}$, $c: x^2 + y^2 = 2x$
18. $\int_c \frac{\sin \pi z}{z^2-z} dz$, $c: |z|=\sqrt{2}$
19. $\int_c \frac{dz}{(z-1)^2(z+2)}$, $c: x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = 3^{\frac{2}{3}}$

$$20. \int_c \frac{1}{z-1} \sin \frac{1}{z} dz, c: |z|=2$$

$$21. \int_c \operatorname{tgz} dz, c: |z|=2$$

$$22. \int_c \frac{\sin \Pi z}{(z^2-1)^2} dz, c: \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$$

$$23. \int_c \frac{e^z dz}{z^2(z^2-9)}, c: |z|=4$$

$$24. \int_c \frac{z^3 dz}{1+2z^4}, c: |z| = \frac{1}{2}$$

$$25. \int_c \frac{z dz}{(z-1)(z-2)^2}, c: |z-2| = \frac{1}{2}$$

$$26. \int_c \frac{dz}{(z-3)(z^5-1)}, c: |z|=2$$

$$27. \int_c \frac{\operatorname{tgz}}{z-1} dz, c: \text{ромб з вершинами } z_1=3, z_2=-3, z_3=i, z_4=-i.$$

$$28. \int_c \frac{\cos \frac{\Pi}{6} z}{(z-1)(z+3)^2} dz, c: |z-1|=5$$

$$29. \int_c \frac{\sin z}{z^2 \left(z - \frac{\Pi}{2}\right)^3} dz, c: |z+i| = \frac{3}{2}$$

$$30. \int_c \frac{ze^{27} dz}{z^4+8z^2-9}, c: |z+i\sqrt{2}|=2$$

Завдання 36

. Обчислити інтеграл.

1. $\oint_{ z =1/2} \frac{dz}{z(z^2+1)}$	2. $\oint_{ z-1-i =5/4} \frac{2dz}{z^2(z-1)}$
3. $\oint_{ z-i =3/2} \frac{dz}{z(z^2+4)}$	4. $\oint_{ z =1} \frac{2+\sin z}{z(z+2i)} dz$
5. $\oint_{ z-3 =1/2} \frac{e^z dz}{\sin z}$	6. $\oint_{ z-3/2 =2} \frac{z(\sin z+2)}{\sin z} dz$

7. $\oint_{ z-1 =3} \frac{ze^z}{\sin z} dz.$	8. $\oint_{ z-3/2 =2} \frac{2z z-1 }{\sin z} dz.$
9. $\oint_{ z-1/4 =1/3} \frac{z(z+1)^2}{\sin 2\pi z} dz.$	10. $\oint_{ z-1/2 =1} \frac{iz(z-i)}{\sin \pi z} dz.$
11. $\oint_{ z-3 =1} \frac{\sin 3z+2}{z^2(z-\pi)} dz.$	12. $\oint_{ z-1/2 =1} \frac{e^z+1}{z(z-1)} dz.$
13. $\oint_{ z =1} \frac{e^{zi}+2}{\sin 3zi} dz.$	14. $\oint_{ z-2 =3} \frac{\cos^2 z+1}{z^2-\pi^2} dz.$
15. $\oint_{ z-1 =3/2} \frac{\ln(z+2)}{\sin z} dz.$	16. $\oint_{ z-6 =1} \frac{\sin^3 z+2}{z^2-4\pi^2} dz.$
17. $\oint_{ z+1 =1/2} \frac{\operatorname{tg} z+2}{4z^2+\pi z} dz.$	18. $\oint_{ z+3/2 =1} \frac{\cos^3 z+3}{2z^2+\pi z} dz.$
19. $\oint_{ z+1 =2} \frac{\sin^2 z-3}{z^2+2\pi z} dz.$	20. $\oint_{ z =1/4} \frac{\ln(e+z)}{z \sin\left(z+\frac{\pi}{4}\right)} dz.$
21. $\oint_{ z=\pi/2} \frac{z^2+z+3}{\sin z(\pi+z)} dz.$	22. $\oint_{ z =1} \frac{z^3-i}{\sin 2z(z-\pi)} dz.$
23. $\oint_{ z-1 =2} \frac{z(z+\pi)}{\sin 2z} dz.$	24. $\oint_{ z =2} \frac{z^2+\sin z+2}{z^2+\pi z} dz.$
25. $\oint_{ z-3/2 =1} \frac{z(z+\pi)}{\sin 3z(z-\pi)} dz.$	26. $\oint_{ z-3/2 =2} \frac{\sin z}{z(z-\pi)\left(z+\frac{\pi}{3}\right)} dz.$
27. $\oint_{ z-\pi =1} \frac{(z^2+\pi)^2}{i \sin z} dz.$	28. $\oint_{ z =2} \frac{\sin^2 z}{z \cos z} dz.$

29. $\oint_{ z-\pi =2} \frac{\cos^2 z}{z \sin z} dz.$	30. $\oint_{ z-3/2 =2} \frac{z^3 + \sin 2z}{\sin \frac{z}{2} (z - \pi)} dz.$
31. $\oint_{ z-1 =2} \frac{z^2 + 1}{(z^2 + 4) \sin \frac{z}{3}} dz.$	

Завдання 37.

Обчислити інтеграл.

1. $\oint_{ z =1} \frac{\cos z^2 - 1}{z^3} dz.$	2. $\oint_{ z =1/2} \frac{2 - z^2 + 3z^3}{4z^3} dz.$
3. $\oint_{ z =3} \frac{e^{1/z} + 1}{z} dz.$	4. $\oint_{ z =2} \frac{\sin z^3}{1 - \cos z} dz.$
5. $\oint_{ z =1/3} \frac{1 - 2z + 3z^2 + 4z^3}{2z^2} dz.$	6. $\oint_{ z =2} \frac{1 - \cos z^2}{z^2} dz.$
7. $\oint_{ z =1} \frac{3z^4 - 2z^3 + 5}{z^4} dz.$	8. $\oint_{ z =3} \frac{1 - \sin \frac{1}{z}}{z} dz.$
9. $\oint_{ z =1/2} \frac{e^{2z^2} - 1}{z^3} dz.$	10. $\oint_{ z =1/3} \frac{3 - 2z + 4z^4}{z^3} dz.$
11. $\oint_{ z =2} \frac{z - \sin z}{2z^4} dz.$	12. $\oint_{ z =1} \frac{z^3 - 3z^2 + 1}{2z^4} dz.$
13. $\oint_{ z =1/3} \frac{4z^5 - 3z^3 + 1}{z^6} dz.$	14. $\oint_{ z =1} \frac{e^{2z} - z}{z^2} dz.$

15. $\oint_{ z =1} \frac{\cos iz - 1}{z^3} dz.$	16. $\oint_{ z =1} \frac{\cos iz - 1}{z^3} dz.$
17. $\oint_{ z =1/3} \frac{1 - 2z^4 + 3z^5}{z^4} dz.$	18. $\oint_{ z =3} \frac{z^2 + \cos z}{z^3} dz.$
19. $\oint_{ z =1/2} \frac{z^5 - 3z^3 + 5z}{z^4} dz.$	20. $\oint_{ z =2} \frac{z - \sin z}{z^4} dz.$
21. $\oint_{ z =3} \frac{\cos z^2 - 1}{z^4} dz.$	22. $\oint_{ z =1/2} \frac{2 + 3z^3 - 5z^4}{z^5} dz.$
23. $\oint_{ z =1} \frac{ze^{\frac{1}{z}} - z - 1}{z^3} dz.$	24. $\oint_{ z =2} z^2 \sin \frac{i}{z^2} dz.$
25. $\oint_{ z =1/2} \frac{z^4 + 2z^2 + 3}{2z^6} dz.$	26. $\oint_{ z =1} \frac{e^{iz} - 1}{z^3} dz.$
27. $\oint_{ z =1/3} \frac{1 - z^4 + 3z^6}{2z^3} dz.$	28. $\oint_{ z =2} z^3 \cos \frac{2i}{z} dz.$
29. $\oint_{ z =1/3} \frac{e^z - \sin z}{z^2} dz.$	30. $\oint_{ z =3} \frac{2z^3 + 3z^2 - 2}{2z^5} dz.$
31. $\oint_{ z =1} \frac{z^2 e^{1/z^2} - 1}{z} dz.$	

Завдання 38.

Обчислити інтеграл.

1. $\oint_{ z =0,2} \frac{3\pi z - \sin 3\pi z}{z^2 - \operatorname{sh}^2 \pi^2 z} dz.$	2. $\oint_{ z =1} \frac{\cos 3z - 1 + 9z^2/2}{z^4 \operatorname{sh} \frac{9}{4} z} dz.$
---	---

3. $\oint_{ z =0,5} \frac{\text{sh } 2\pi z - 2\pi z}{z^2 \sin^2 \frac{\pi^2 z}{3}} dz.$	4. $\oint_{ z =2} \frac{\text{sh } 3z - 1 + 9z^2/2}{z^4 \sin \frac{9z}{8}} dz.$
5. $\oint_{ z =0,5} \frac{e^{2z} - 1 - 2z}{z \text{sh}^2 4iz} dz.$	6. $\oint_{ z =0,4} \frac{e^{4z} - \cos 7z}{z \text{sh } 2\pi z} dz.$
7. $\oint_{ z =0,2} \frac{e^{8z} \text{ch } 4z}{z \sin 4\pi z} dz.$	8. $\oint_{ z =0,1} \frac{\text{ch } z - \cos 3z}{z^2 \sin 5\pi z} dz.$
9. $\oint_{ z =1} \frac{\text{sh } 3z - \sin 3z}{z^3 \text{sh } 2z} dz.$	10. $\oint_{ z =0,05} \frac{e^{z^2} - 1 - \sin 4z}{z^3 \text{sh } 16\pi z} dz.$
11. $\oint_{ z =1} \frac{6z - \sin 6z}{z^2 \text{sh}^2 2z} dz.$	12. $\oint_{ z =2} \frac{\cos 4z - 1 + 8z^2}{z^4 \text{sh} \frac{4z}{3}} dz.$
13. $\oint_{ z =6} \frac{\text{sh } \pi z - \pi z}{z^2 \sin^2 \frac{\pi z}{6}} dz.$	14. $\oint_{ z =1} \frac{\text{ch } 4z - 8z^2 - 1}{z^4 \sin \frac{8z}{3}} dz.$
15. $\oint_{ z =0,9} \frac{e^{3z} - 1 - 3z}{\text{sh}^2 \pi z} dz.$	16. $\oint_{ z =0,5} \frac{e^{6z} - \cos 8z}{z \text{sh } 4z} dz.$
17. $\oint_{ z =1} \frac{e^{z^2} - \text{ch } 5z}{z \sin 2iz} dz.$	18. $\oint_{ z =0,5} \frac{\text{ch } 3z - \cos 4iz}{z^2 \sin 5z} dz.$
19. $\oint_{ z =2} \frac{\text{sh } 3z - \sin 3z}{z^3 \text{sh} - iz} dz.$	20. $\oint_{ z =0,5} \frac{e^{5z} - 1 - \sin 5z}{z^2 \text{sh } 5z} dz.$
21. $\oint_{ z =2} \frac{\sin 3z - 3z}{z^2 \text{sh}^2 iz} dz.$	22. $\oint_{ z =2} \frac{\cos 2z - 1 + 2z^2}{z^4 \text{sh} \frac{\pi z}{3}} dz.$
23. $\oint_{ z =5} \frac{\text{sh } 2z - 2z}{z^2 \sin^2 \frac{z}{3}} dz.$	24. $\oint_{ z =1} \frac{\text{ch } 2z - 1 - 2z^2}{z^4 \sin \frac{2\pi z}{3}} dz.$

25. $\oint_{ z =0,4} \frac{e^{2z} - 1 - 2z}{z \operatorname{sh}^2 2\pi z} dz.$	26. $\oint_{ z =0,3} \frac{e^{4z} - 1 - \sin 4z}{z^2 \operatorname{sh} 8iz} dz.$
27. $\oint_{ z =0,5} \frac{e^{5z} - \operatorname{ch} 6z}{z \sin \pi z} dz.$	28. $\oint_{ z =0,2} \frac{\operatorname{ch} 2z - \cos 2z}{z^2 \sin 8z} dz.$
29. $\oint_{ z =4} \frac{\operatorname{sh} iz - \sin iz}{z^3 \operatorname{sh} \frac{\pi}{3}} dz.$	30. $\oint_{ z =0,3} \frac{e^{3z} - 1 - \sin 3z}{z^2 \operatorname{sh} 3\pi z} dz.$
31. $\oint_{ z =0,5} \frac{e^{2z} - \cos 9z}{z \operatorname{sh} \pi iz} dz.$	

Завдання 39.

Обчислити інтеграл.

1. $\oint_{ z+i =3} \left(\frac{4 \sin \frac{\pi z}{4-2i}}{(z-2+i)^2 (z-4+i)} + \frac{\pi i}{e^{\pi z/2} + i} \right) dz.$
2. $\oint_{ z+6 =2} \left(ze^{\frac{1}{z+6}} + \frac{2 \cos \pi z/5}{(z+5)^2 (z+3)} \right) dz.$
3. $\oint_{ z-i =3} \left(\frac{\pi}{e^{\pi z/2} - i} - \frac{2 \operatorname{sh} \frac{\pi iz}{4+2i}}{(z-2-i)^2 (z-4-i)} \right) dz.$

$$4. \oint_{|z+2|=2} \left(z \operatorname{ch} \frac{1}{z+2} - \frac{2 \sin(\pi z/2)}{(z+1)^2 (z-1)} \right) dz.$$

$$5. \oint_{|z-2i|=2} \left(\frac{2 \cos \frac{\pi z}{2+2i}}{(z-2-2i)^2 (z-4-2i)} + \frac{\pi i}{e^{\pi z/2} + 1} \right) dz.$$

$$6. \oint_{|z+3|=2} \left(z \operatorname{sh} \frac{i}{z+3} - \frac{4 \operatorname{sh}(\pi i z/4)}{(z+2)^2 z} \right) dz.$$

$$7. \oint_{|z+5i|=2} \left(\frac{\pi i}{e^{\pi z/2} + i} + \frac{8 \operatorname{ch} \frac{\pi i z}{1-5i}}{(z-1+5i)^2 (z-3+5i)} \right) dz.$$

$$8. \oint_{|z+2|=2} \left(z \cos \frac{1}{z+4} + \frac{2 \sin(\pi z/6)}{(z+3)^2 (z+1)} \right) dz.$$

$$9. \oint_{|z-7i|=2} \left(\frac{2 \sin \frac{\pi i z}{2+14i}}{(z-1-7i)^2 (z-3-7i)} + \frac{\pi}{e^{\pi z/2} + i} \right) dz.$$

$$10. \oint_{|z+5|=2} \left(z \sin \frac{i}{z+5} - \frac{4 \operatorname{ch}(\pi i z/4)}{(z+4)^2 (z+2)} \right) dz.$$

$$11. \oint_{|z-3i|=2} \left(\frac{\pi i}{e^{\pi z/2} + i} + \frac{8 \cos \frac{\pi z}{1+3i}}{(z-1-3i)^2 (z-3-3i)} \right) dz.$$

$$12. \oint_{|z-1|=2} \left(z e^{\frac{2}{z-1}} + \frac{2 \cos \pi z/2}{(z-2)^2 (z-4)} \right) dz.$$

$$13. \oint_{|z+i|=2} \left(\frac{2 \sin \frac{\pi z}{2-2i}}{(z-1+i)^2 (z-3+i)} - \frac{3\pi i}{e^{\pi z/2} + i} \right) dz.$$

$$14. \oint_{|z-2|=2} \left(z \operatorname{ch} \frac{3}{z-2} + \frac{2 \cos(\pi z/3)}{(z-3)^2 (z-5)} \right) dz.$$

$$15. \oint_{|z+7i|=2} \left(\frac{\pi i}{e^{\pi z/2} - i} - \frac{8 \operatorname{ch} \frac{\pi i z}{1-7i}}{(z-1+7i)^2 (z-3+7i)} \right) dz.$$

$$16. \oint_{|z-3|=2} \left(z \operatorname{sh} \frac{1}{z-3} - \frac{4 \sin(\pi z/8)}{(z-2)^2 (z-6)} \right) dz.$$

$$17. \oint_{|z+3i|=2} \left(\frac{4 \operatorname{sh} \frac{\pi i z}{2-6i}}{(z-1+3i)^2 (z-3+3i)} - \frac{\pi}{e^{\pi z/2} - i} \right) dz.$$

$$18. \oint_{|z-4|=2} \left(z \cos \frac{1}{z-4} + \frac{10 \operatorname{ch}(\pi i z/5)}{(z-5)^2 (z-7)} \right) dz.$$

$$19. \oint_{|z-5i|=2} \left(\frac{\pi i}{e^{\pi z/2} - i} + \frac{2 \cos \frac{\pi z}{1+5i}}{(z-1-5i)^2 (z-3-5i)} \right) dz.$$

$$20. \oint_{|z-5|=2} \left(z \sin \frac{i}{z-5} + \frac{2 \operatorname{sh}(\pi i z/12)}{(z-6)^2 (z-8)} \right) dz.$$

$$21. \oint_{|z+i|=2} \left(\frac{4 \sin \frac{\pi z}{2+2i}}{(z-1-i)^2 (z-3-i)} + \frac{\pi i}{e^{\pi z/2} - i} \right) dz.$$

$$22. \oint_{|z-6|=2} \left(ze^{\frac{1}{z-6}} + \frac{2 \operatorname{ch} \pi iz/5}{(z-5)^2 (z-3)} \right) dz.$$

$$23. \oint_{|z-6i|=2} \left(\frac{\pi i}{e^{\pi z/2} + 1} - \frac{8 \operatorname{ch} \frac{\pi iz}{1+6i}}{(z-1-6i)^2 (z-3-6i)} \right) dz.$$

$$24. \oint_{|z-5|=2} \left(z \operatorname{ch} \frac{2}{z-5} + \frac{4 \cos(\pi z/4)}{(z-4)^2 (z-2)} \right) dz.$$

$$25. \oint_{|z+6i|=2} \left(\frac{4 \operatorname{sh} \frac{\pi iz}{2-12i}}{(z-1+6i)^2 (z-3+6i)} - \frac{\pi i}{e^{\pi z/2} + 1} \right) dz.$$

$$26. \oint_{|z-4|=2} \left(z \operatorname{sh} \frac{1}{z-4} + \frac{2 \sin(\pi z/6)}{(z-3)^2 (z-1)} \right) dz.$$

$$27. \oint_{|z+2i|=2} \left(\frac{\pi}{e^{\pi z/2} + 1} + \frac{4 \cos \frac{\pi z}{1-2i}}{(z-1+2i)^2 (z-3+2i)} \right) dz.$$

$$28. \oint_{|z-3|=2} \left(z \cos \frac{1}{z-3} + \frac{4 \operatorname{ch}(\pi iz/2)}{z(z-2)^2} \right) dz.$$

$$29. \oint_{|z-2i|=2} \left(\frac{2 \sin \frac{\pi z}{2+4i}}{(z-1-2i)^2 (z-3-2i)} - \frac{\pi}{e^{\pi z/2} + 1} \right) dz.$$

$$30. \oint_{|z-2|=2} \left(z \sin \frac{i}{z-2} - \frac{2 \operatorname{sh}(\pi iz/2)}{(z-1)^2 (z+1)} \right) dz.$$

$$31. \oint_{|z+2i|=2} \left(\frac{\pi}{e^{\pi z/2} + 1} + \frac{6 \operatorname{ch} \frac{\pi iz}{2-2i}}{(z-2+2i)^2 (z-4-2i)} \right) dz.$$

Розділ УІІ. Обчислення деяких визначених та невластних інтегралів

1) Інтеграли вигляду

$$\int_0^{2\pi} R(\cos x; \sin x) dx,$$

де R – раціональна функція, можна звести до контурного інтеграла від функції комплексної змінної. Дійсно, зробивши заміну $e^{ix} = z$, ми одержимо:

$$dx = \frac{dz}{iz}; \quad \cos x = \frac{z^2 + 1}{2z}; \quad \sin x = \frac{z^2 - 1}{2iz}.$$

Таким чином

$$\int_0^{2\pi} R(\cos x; \sin x) dx = \oint_{|z|=1} R\left(\frac{z^2 + 1}{2z}; \frac{z^2 - 1}{2iz}\right) \frac{dz}{iz},$$

де останній інтеграл можна обчислити за допомогою лишків.

2) Невласні інтеграли вигляду

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{P_m(x)}{Q_n(x)} dx,$$

де $P_m(x)$, $Q_n(x)$ – алгебраїчні многочлени, причому $n \geq m + 2$, $Q_n(x) \neq 0$ при $x \in \mathbb{R}$, обчислюються за формулою:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{P_m(x)}{Q_n(x)} dx = 2\pi i \sum_{k=1}^n \operatorname{res}_{z=z_k} \left(\frac{P_m(z)}{Q_n(z)} \right),$$

де z_k – усі ізольовані особливі точки функції $\frac{P_m(z)}{Q_n(z)}$, що лежать у півплощині $\operatorname{Im} z > 0$.

Якщо $n > m, t > 0$, то

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{P_m(x)}{Q_n(x)} \cos tx \, dx = \operatorname{Re} \left(2\pi i \sum_{k=1}^n \operatorname{res}_{z=z_k} \left(\frac{P_m(z)e^{itz}}{Q_n(z)} \right) \right),$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{P_m(x)}{Q_n(x)} \sin tx \, dx = \operatorname{Im} \left(2\pi i \sum_{k=1}^n \operatorname{res}_{z=z_k} \left(\frac{P_m(z)e^{itz}}{Q_n(z)} \right) \right),$$

де z_k – усі ізольовані особливі точки функції $\frac{P_m(z)}{Q_n(z)} e^{itz}$, що лежать у півплощині $\operatorname{Im} z > 0$.

Завдання 40

Обчислити інтеграл.

1. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{2 + \sqrt{3} \sin t}$	2. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{4 + \sqrt{15} \sin t}$
3. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{5 + 2\sqrt{6} \sin t}$	4. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{6 + \sqrt{35} \sin t}$
5. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{7 + 4\sqrt{3} \sin t}$	6. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{5 - 4 \sin t}$
7. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{5 - 3 \sin t}$	8. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{8 - 3\sqrt{7} \sin t}$
9. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{9 - 4\sqrt{5} \sin t}$	10. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{4 - \sqrt{7} \sin t}$
11. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{3 - \sqrt{5} \sin t}$	12. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{3 - 2\sqrt{2} \sin t}$
13. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{4 - 2\sqrt{3} \sin t}$	14. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{5 - \sqrt{21} \sin t}$

15. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{6 - 4\sqrt{2} \sin t}$	16. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{8 - 2\sqrt{15} \sin t}$
17. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\sqrt{3} \sin t - 2}$	18. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\sqrt{15} \sin t - 4}$
19. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{2\sqrt{6} \sin t - 5}$	20. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\sqrt{35} \sin t - 6}$
21. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{4\sqrt{3} \sin t - 7}$	22. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{4 \sin t + 5}$
23. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{3 \sin t + 5}$	24. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{3\sqrt{7} \sin t + 8}$
25. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{4\sqrt{5} \sin t + 9}$	26. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\sqrt{7} \sin t + 4}$
27. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\sqrt{5} \sin t + 3}$	28. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{2\sqrt{2} \sin t + 3}$
29. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{2\sqrt{3} \sin t + 4}$	30. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\sqrt{21} \sin t + 5}$
31. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{4\sqrt{2} \sin t + 6}$	

Завдання 41.

Обчислити інтеграл.

1. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(1 + \sqrt{10/11} \cos t\right)^2}$	2. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{5} + \cos t\right)^2}$
--	--

3. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(1 + \sqrt{6/7} \cos t\right)^2}$	4. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(2\sqrt{3} + \sqrt{11} \cos t\right)^2}$
5. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(3\sqrt{2} + 2\sqrt{3} \cos t\right)^2}$	6. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(4 + \cos t\right)^2}$
7. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(4 + 3 \cos t\right)^2}$	8. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{5} + \sqrt{3} \cos t\right)^2}$
9. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{7} + 2 \cos t\right)^2}$	10. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(4 + \sqrt{7} \cos t\right)^2}$
11. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(3 + \sqrt{5} \cos t\right)^2}$	12. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(3 + 2\sqrt{2} \cos t\right)^2}$
13. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(2\sqrt{2} + \sqrt{7} \cos t\right)^2}$	14. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{6} + \cos t\right)^2}$
15. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{6} + \sqrt{5} \cos t\right)^2}$	16. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{7} + \sqrt{5} \cos t\right)^2}$
17. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{2} + \cos t\right)^2}$	18. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{5} + 2 \cos t\right)^2}$
19. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(3 + \cos t\right)^2}$	20. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{7} + \sqrt{2} \cos t\right)^2}$
21. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(\sqrt{3} + \cos t\right)^2}$	22. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{\left(2 + \sqrt{3} \cos t\right)^2}$

23. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(\sqrt{13} + 2\sqrt{3} \cos t)^2}$	24. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(2 + \cos t)^2}$
25. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(3 + 2 \cos t)^2}$	26. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(2 + \cos t)^2}$
27. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(\sqrt{10} + 3 \cos t)^2}$	28. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(\sqrt{3} + \sqrt{2} \cos t)^2}$
29. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(\sqrt{7} + \sqrt{3} \cos t)^2}$	30. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(\sqrt{7} + \cos t)^2}$
31. $\int_0^{2\pi} \frac{dt}{(\sqrt{5} + \sqrt{2} \cos t)^2}$	

Завдання 42.

Обчислити інтеграл.

1. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 - x + 2}{x^4 + 10x^2 + 9} dx$	2. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x - 1}{(x^2 + 4)^2} dx$
3. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^4 + 1)^2}$	4. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 4)^2 (x^2 + 16)}$
5. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 - x + 1)^2}$	6. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 4)(x^2 + 9)^2}$
7. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{x^4 + 10x^2 + 9}$	8. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 9)(x^2 + 4)^2}$

9. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 dx}{(x^2 + 3)^2}$.	10. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 2)(x^2 + 3)^2}$.
11. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 9)(x^2 + 1)^2}$.	12. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 + 1}{(x^2 + x + 1)^2} dx$.
13. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 + 1}{(x^2 + 4x + 13)^2} dx$.	14. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2}{(x^2 + 5)^2} dx$.
15. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 1)^2 (x^2 + 4)}$.	16. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 + 5}{x^4 + 5x^2 + 6} dx$.
17. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(1 + x^2)^3}$.	18. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 + 3}{(x^2 + 10x + 29)^2} dx$.
19. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 1)^2 (x^2 + 5)^2}$.	20. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{x^4 + 7x^2 + 12}$.
21. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 + 4}{(x^2 + 9)^2} dx$.	22. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 1)^5}$.
23. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 2)^2 (x^2 + 10)^2}$.	24. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 - 1}{(x^2 + 8x + 17)^2} dx$.
25. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 + 10}{(x^2 + 4)^2} dx$.	26. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 1)^4}$.
27. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 3)^2 (x^2 + 15)^2}$.	28. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 + 2}{x^4 + 7x^2 + 12} dx$.
29. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 - 10x + 29)^2}$.	30. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2}{(x^2 + 11)^2} dx$.

31. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2+1)^2(x^2+16)}$	
---	--

Завдання 43.

Обчислити інтеграл.

1. $\int_0^{+\infty} \frac{x \sin 3x}{(x^2+4)^2} dx.$	2. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x-1) \sin x}{(x^2+9)^2} dx.$
3. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\cos 2x}{(x^2+1)^2} dx.$	4. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 \cos x}{(x^2+1)^2} dx.$
5. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x+1) \cos x}{x^4+5x^2+6} dx.$	6. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x \sin \frac{x}{2}}{(x^2+1)(x^2+9)} dx.$
7. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x^2+3) \cos 2x}{x^4+3x^2+2} dx.$	8. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x^3-2) \cos \frac{x}{2}}{(x^2+1)^2} dx.$
9. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x^2-x) \sin x}{x^4+9x^2+20} dx.$	10. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x \cos x}{x^2-2x+2} dx.$
11. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x \sin 2x - \sin x}{(x^2+4)^2} dx.$	12. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\cos 5x dx}{(x^2+1)^2(x^2+4)}$
13. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^3 \sin x}{x^4+5x^2+4} dx.$	14. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x+1) \sin 2x}{x^2+2x+2} dx.$
15. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x \sin x}{(x^2+1)^2} dx.$	16. $\int_0^{+\infty} \frac{\cos 2x}{\left(x^2+\frac{1}{4}\right)^2} dx.$

17. $\int_0^{+\infty} \frac{\cos x dx}{(x^2 + 1)^3}$	18. $\int_0^{+\infty} \frac{\cos x dx}{(x^2 + 16)(x^2 + 9)}$
19. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x \sin x dx}{x^2 - 2x + 10}$	20. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x \cos x dx}{x^2 - 2x + 10}$
21. $\int_0^{+\infty} \frac{x \sin \frac{x}{2}}{x^2 + 4} dx$	22. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\sin 2x}{(x^2 - x + 1)^2} dx$
23. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\sin 2x dx}{(x^2 - x + 1)^2}$	24. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x^3 + 5x) \sin x}{x^4 + 10x^2 + 9} dx$
25. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 \cos x dx}{x^4 + 10x^2 + 9}$	26. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x^3 + 1) \cos x}{x^4 + 5x^2 + 4} dx$
27. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x^3 + 1) \sin x}{x^4 + 5x^2 + 4} dx$	28. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\cos 2x - \cos x}{(x^2 + 1)^2} dx$
29. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x^2 + x) \sin x}{x^4 + 13x^2 + 36} dx$	30. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(x^2 + x) \cos x}{x^4 + 13x^2 + 36} dx$
31. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\cos 3x - \cos 2x}{(x^2 + 1)^2} dx$	

Розділ УІІІ. Конформні відображення

Нехай D – деяка однозв'язна область точок комплексної площини C ($z=x+iy$ або $z=\rho e^{i\varphi}$, де $x=\operatorname{Re}z$, $y=\operatorname{Im}z$, $\rho=|z|$, $\varphi=\arg z$), на якій визначена аналітична функція $w=f(z)$ ($w=u+iv$ або $w=\gamma e^{i\theta}$, де

$U=\operatorname{Re}w$, $v=\operatorname{Im}w$, $\gamma = |w|$, $\theta = \arg w$), тобто існує похідна функції для всіх $z \in D$. Функція $w=f(z)$ відображає область D на деяку область D_1 , розміщену на комплексній w – площині.

Відображення може бути однозначним і багатозначним. Якщо $w_1 = f(z_1)$;

$w_2 = f(z_2)$ і для будь-яких $z_1 \neq z_2$ в області D має місце нерівність $w_1 \neq w_2$, то функцію $w=f(z)$ називають однолистою і вона виконує взаємно однозначне відображення областей D і D_1 .

Наприклад

1) $w = \frac{az+b}{cz+d}$ однолиста в будь-якій області D , якщо

$ad-bc \neq 0$. Дійсно, маємо

$$w_2 - w_1 = \frac{(ad-bc)(z_2-z_1)}{(cz_1+d)(cz_2+d)}$$

Звідки очевидно $w_2 \neq w_1$, якщо $z_2 \neq z_1$.

2) $w=z^2$.

$$w_2 - w_1 = (z_2 - z_1)(z_2 + z_1).$$

Ця функція однолиста в будь-якій області D , що не містить точок $z_2 = -z_1$.

Якщо $W=f(z)$ однолиста в області D , то вона відображає цю область на D_1 , з таким же порядком зв'язності, тобто границі D і D_1 складаються з однакової кількості ліній, які їх обмежують.

Відображення аналітичними однолистами в області D функціями зветься конформними. Це означає:

1) Постійність лінійного масштабу відображення в кожній фіксованій точці області D ;

2) Рівність кутів і їх орієнтація, тобто, якщо криві

l_1 і l_2 виходять з точки z_0 і утворюють додатний чи від'ємний кут α , то їх образи L_1 і L_2 при відображенні виходять з точки $w_0 = f(z_0)$ в D_1 і кут між ними теж α .

Ця властивість може не мати місця хіба що в тих точках, де $f'(z) = 0$.

Приклад 8.1.

За допомогою функції $W=2z+1$ знайти відображення кола $x^2 + y^2 = 1$ (це область D) на площину w .

Розв'язування: $z=x+iy$.

Тоді $W=2(x+iy)+1=(2x+1)+2yi$.

$$\begin{cases} u = 2x + 1 \\ v = 2y \end{cases}$$

Із системи знаходимо

$$x = \frac{u-1}{2}, y = \frac{v}{2}$$

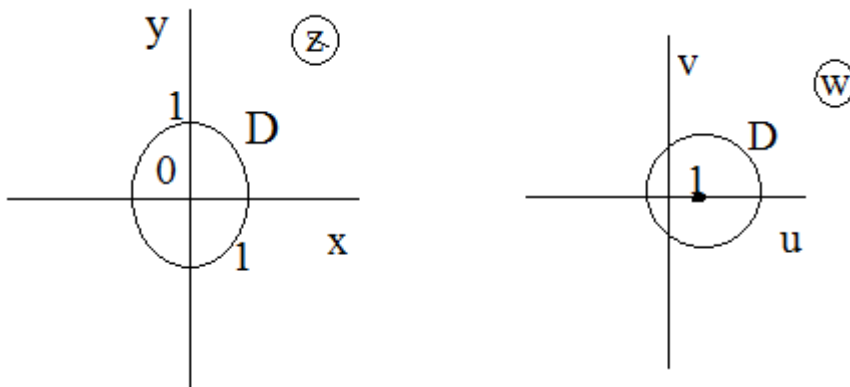
Підставимо в рівняння кола (D):

$$\left(\frac{u-1}{2}\right)^2 + \left(\frac{v}{2}\right)^2 = 1.$$

Звідси отримуємо область D_1 (коло);

$$(u - 1)^2 + v^2 = 4.$$

Графічна інтерпретація:

Приклад 8.2.

Знайти відображення області D: $y > x + 1$ функцією

$$W = \frac{z+1}{z-1}.$$

Розв'язування:

Спочатку знайдемо образ лінії $y = x + 1$. За цієї умови

$$W = 1 + \frac{2}{z-1} = 1 + \frac{2}{x+iy-1} = 1 + \frac{2}{(x-1)+i(x+1)} = 1 + 2 \frac{(x-1)-i(x+1)}{(x-1)^2+(x+1)^2} = 1 + \frac{(x-1)-i(x+1)}{x^2+1},$$

звідки

$$w-1 = \frac{x-1}{x^2+1} - i \frac{x+1}{x^2+1}$$

Якщо $w = u + iv$, то маємо

$$\begin{cases} u - 1 = \frac{x - 1}{x^2 + 1} \\ v = -\frac{x + 1}{x^2 + 1} \end{cases}$$

Для знаходження канонічного рівняння цієї лінії виключимо з системи x .

Спочатку розділимо першу рівність на другу:

$$\frac{u-1}{v} = \frac{1-x}{x+1}$$

звідки

$$x = \frac{v - u + 1}{v + u - 1}$$

Підставимо x в друге рівняння системи:

$$v = -\frac{\frac{v-u+1}{v+u-1}+1}{\left(\frac{v-u+1}{v+u-1}\right)^2+1} = -\frac{2v(v+u-1)}{(v-u+1)^2+(v+u-1)^2},$$

Оскільки $v \neq 0$, то $(v - u + 1)^2 + (v + u - 1)^2 = 2(1 - u - v)$,

$$2u^2 + 2v^2 - 4u = -2u - 2v$$

$$u^2 + v^2 - u + v = 0$$

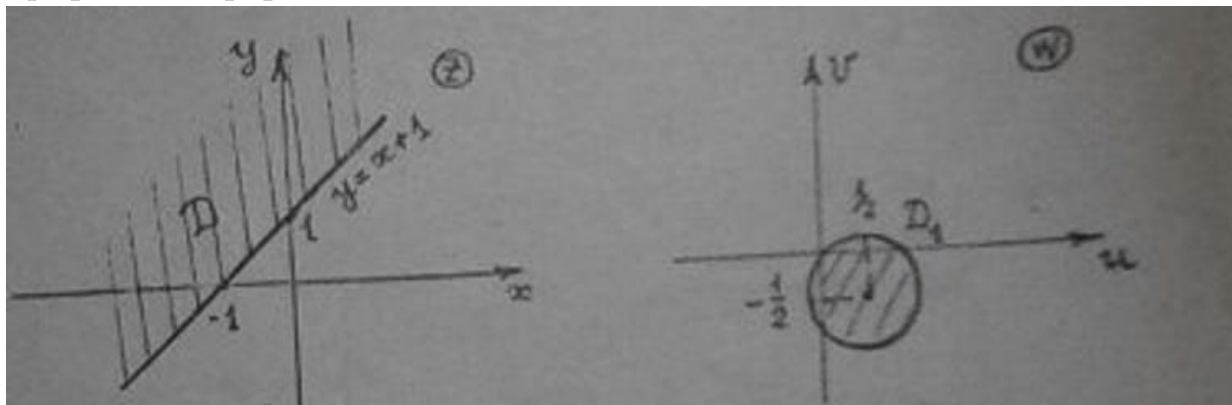
Маємо коло з центром $\left(\frac{1}{2}; -\frac{1}{2}\right)$ і радіусом $\frac{1}{\sqrt{2}}$:

$$\left(u - \frac{1}{2}\right)^2 + \left(v + \frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{2}.$$

Залишилось з'ясувати: D_1 всередині кола чи зовні. Для цього візьмемо точку $z = -2 \in D$. Тоді $W = f(-2) = \frac{-2+1}{-2-1} = \frac{1}{3}$ - в середині кола.

Відповідь. D_1 - круг $\left(u - \frac{1}{2}\right)^2 + \left(v + \frac{1}{2}\right)^2 < \frac{1}{2}$.

Графічна інтерпретація:

Завдання 44.

Знайти образ області D при відображенні функцією $W = f(z)$ та дати графічну інтерпретацію.

1. $w = \frac{1}{z}, D: \begin{cases} x^2 + y^2 < 2y; \\ y > x \end{cases}$;
2. $w = \frac{2z+1}{z+2}, D: \begin{cases} |z| < 1; \\ y > 0; \end{cases}$
3. $w = e^{2z}, D: \begin{cases} 0 < y < \frac{\pi}{2}; \\ x > 0 \end{cases}$
4. $w = z^2, D: \begin{cases} |z| > 1/2; \\ \operatorname{Re} z > 0; \end{cases}$
5. $w = z^3, D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 1, \\ 0 < \operatorname{arg} z < \pi/6; \end{cases}$
6. $w = \frac{z-1}{2z-6}, D: |z-1| < 2;$
7. $w = e^{iz}, D: \begin{cases} 0 < x < \pi; \\ y > 0; \end{cases}$
8. $w = \frac{1}{z}, D: \begin{cases} x^2 + y^2 < x; \\ y > \frac{1}{2}x; \end{cases}$
9. $w = \frac{z+1}{z-2}, D: |z-1| < 2;$

$$10. \quad w = z^2, D: \begin{cases} y \leq x \\ 0 \leq x \leq 1; \\ 0 \leq y \leq 1 \end{cases}$$

$$11. \quad w = \ln z, D: y > 0;$$

$$12. \quad w = 4 + 2iz, D: |z - i| < 1;$$

$$13. \quad w = \frac{2}{z-1}, D: 1 < |z| < 2;$$

$$14. \quad w = e^z, D: -\pi < y < 0;$$

$$15. \quad w = z^2, D: \begin{cases} |z| < 2 \\ 0 < \arg z < \pi/2 \end{cases};$$

$$16. \quad w = \frac{1}{z}, D: \begin{cases} |z - i| > 1; \\ \operatorname{Im} z > 0 \end{cases};$$

$$17. \quad w = \frac{1-z}{1+z}, D: \begin{cases} |z| < 1; \\ \operatorname{Im} z > 0. \end{cases};$$

$$18. \quad w = z^4, D:$$

$$\begin{cases} |z| \geq 2 \\ \frac{\pi}{8} \leq \arg z \leq \frac{\pi}{4} \end{cases};$$

19.

$$w = \frac{z - 3 + i}{z + 1 + i}; \operatorname{Re} z < 1.$$

$$20. \quad w = 8z - 1, D: x^2 + y^2 \geq 4;$$

21.

$$w = \frac{2}{z-1}; \text{ область } D: \{1 < |z| < 2\}.$$

$$22. \quad w = e^z, D: 0 < y < \pi/2;$$

$$23. \quad w = (i-z)/(i+z), D: x > 0, y < 0;$$

$$24. \quad w = 2(z + 1/z), D: |z| < 1, 0 < \arg(z) < \pi/2;$$

$$25. \quad w = z^2, D: x \in [0; 2], y \in [0; 2], y > x;$$

26.

$$w = \frac{1-z}{1+z}; \text{ область } D: \{|z| < 1, \operatorname{Im} z > 0\}.$$

27. $w=1/z$, D :

$$\begin{cases} |z-1| < 1 \\ y > x \end{cases}$$

;

28. $w = (2iz)/(z+3)$, $D: |z-1| < 2$;

29. $w = \ln z$, $D: x^2 + y^2 < 1, y > 0$;

30. $w = 1/(z-i)$, $D: y > 0$.

Завдання 45.

З'ясувати, у що перетвориться геометрична фігура при відображенні за допомогою функції $w = f(z)$

1. $w = \frac{1}{2} \left(z + \frac{1}{z} \right)$, область: $\begin{cases} |z| = 1 \\ \operatorname{Im} z > 0 \end{cases}$;

2. $w = \operatorname{ctg} z$, область: $0 < x < \pi/4$;

3. $w = \cos z$, область: $x \in [-\pi/2; \pi/2]$;

4.

$$w = \frac{2}{z-1}; \text{ область } D: \{1 < |z| < 2\}.$$

5.

$$w = \frac{2}{z-1}; \text{ область } D: \{1 < |z| < 2\}.$$

6.

$$w = \cos z, \text{ область } 0 < x < \pi, y < 0.$$

7.

$$w = \cos z, \text{ область } 0 < x < \pi/2, y > 0.$$

8.

$$w = \cos z, \text{ область } -\pi/2 < x < \pi/2, y > 0.$$

9.

9. $w = \cos z$, область $0 < x < \pi$.
10. $w = \cos z$, прямоугольник $0 < x < \pi, -h < y < h, h > 0$.
11. $w = \arcsin z$, верхняя півплощина.
12. $w = \arcsin z$, перший квадрант.
13. $w = \operatorname{ch} z$, прямокутна сітка $x = C, y = C$.
14. $w = \operatorname{ch} z$, область $0 < y < \pi$.
15. $w = \operatorname{ch} z$, область $x > 0, 0 < y < \pi$.
16. $w = \operatorname{Arsh} z$, перший квадрант.
17. $w = \operatorname{tg} z$, область $0 < x < \pi, y > 0$.
18. $w = \operatorname{tg} z$, область $0 < x < \pi$.
19. $w = \operatorname{tg} z$, область $0 < x < \pi/4$.
20. $w = \operatorname{tg} z$, область $-\pi/4 < y < \pi/4$.
21. $w = \operatorname{cth} z$, область $0 < y < \pi, x > 0$.
22. $w = \operatorname{cth} z$, область $0 < y < \pi$.
23. $w = e^z$, прямі $x = C, y = C$.
24. $w = e^z$, область $\alpha < y < \beta, 0 \leq \alpha < \beta \leq 2\pi$.
25. $w = e^z$ пряма $y = kx + b$.

26. $w=e^z$ область між $y=x$ $y=x+2\pi$.
27. $w=e^z$, область $x < 0, 0 < y < \alpha \leq 2\pi$.
28. $w=e^z$ область $0 < y < \alpha \leq 2\pi, x > 0$.
29. $w = \ln z$; полярна сітка $|z| = R, \arg z = \theta$.
30. $w = \ln z$, кут $0 < \arg z < \alpha \leq 2\pi$.
31. $w = \ln z$; сектор $|z| < 1, 0 < \arg z < \alpha \leq 2\pi$.

Список використаної літератури

1. Бугров Я.С., Никольский С.М. Высшая математика. –М.: Наука, 1985.
2. Сидоров Ю.В., Федорюк М.В., Шабунин М.И. Лекции по теории функций комплексного переменного.
3. Лунц Т.Л., Эльсгольц Л.Э. Функции комплексного переменного. –М.: Наука, 1958.
4. Краснов М.Л., Макаренко Г.И. Операционные исчисления. –М.: Наука, 1964.
5. Мартыненко В.С. Операционные исчисления. –М.: Наука, 1964.
6. Методические указания к типовому расчету по теории функций комплексного переменного и операционному исчислению для студентов электрорадиотехнических специальностей / Сост. Л.П. Пеклова, С.В. Горленко, А.А.Якубенко, Буценко Ю.П. и др. –К.: КПИ, 1989.

ЗМІСТ

1. Комплексні числа.....	3
2. Основні елементарні функції комплексної змінної.....	19
3. Аналітичні функції, їх зв'язок з гармонічними функціями.....	29
4. Інтегрування функції комплексної змінної.....	39
5. Ряди Лорана. Особливі точки.....	57
6. Лишки та їх застосування.....	81
7. Обчислення деяких визначених та невластних інтегралів.....	99
8. Конформні відображення	106